

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Muta

2020

CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Muta

Številka: 324-8/2018/32

Ljubljana, 12. novembra 2020

Povzetek

Računsko sodišče je revidiralo *učinkovitost poslovanja Občine Muta v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017*. Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja Občine Muta v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017.

Računsko sodišče je ugotavljalo, ali je Občina Muta vzpostavila pogoje za zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ali je spremljala in poročala o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter ali je spremljala in poročala o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Glede učinkovitosti poslovanja Občine Muta v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, računsko sodišče meni, da je občina ravnala *neučinkovito*.

Občina Muta je v letu 2015 pripravila in sprejela Strategijo razvoja Občine Muta 2014–2020, v kateri ni opredelila vizije razvoja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, je pa načrtovala dokončanje 1 projekta v letu 2015 in navedla 4 razvojne projekte v obdobju 2014–2018 na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Pri 2 razvojnih projektih je opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev. Pri pripravi Strategije razvoja Občine Muta 2014–2020 je občina razpolagala s podatki analize stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, iz katere niso razvidni podatki o zmogljivosti in obremenitvi komunalne čistilne naprave ter sestavi kanalizacijskega omrežja.

V letu 2014 je pripravila Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 in ga objavila na svoji spletni strani, pred javno objavo ga župan formalno ni potrdil, prav tako se z njegovo vsebino ni seznanil občinski svet. V tem programu je opredelila aglomeraciji v občini, zahteve in roke glede oskrbovalnih standardov, predviden rok opremljanja ter deloma tudi predviden način opremljanja, ni pa opredelila ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ocenjene vrednosti investicij in predvidenih virov financiranja za posamezne investicije ter zahtev in rokov za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode na območjih izven aglomeracij. Občina Muta je izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in jo vključila v Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017, ni pa z njo seznanila občinskega sveta. Iz analize stanja ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture. Občina Muta ni opredelila različnih možnih variant odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev opremljanja.

Občina Muta niti v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017 niti v Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 ni opredelila ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. V letu 2017 je zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje je načrtovala v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017 na način, ki ni omogočal preglednega načrtovanja in spremljanja posameznih investicij, večletne investicije pa je uvrstila v Načrt razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020. Za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je Občina Muta opredelila predvidene vire financiranja in namenske prejemke. Iz obrazložitve zaključnega računa proračuna Občine Muta za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije v infrastrukturo gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode financirane iz občinskega proračuna, za katere investicije infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode so bili porabljeni namenski prejemki, pa iz proračunskih dokumentov ni razvidno.

Občinski svet je 17. 12. 2015 sprejel Odlok o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta, ki ureja način izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine in določa, da to javno službo na celotnem območju občine zagotavlja JAVNO KOMUNALNO PODJETJE RADLJE OB DRAVI d.o.o. Občina Muta je s tem odlokom večinoma določila vse obvezne storitve in druge naloge gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter ukrepe za izvajanje javne službe, ki pa niso povsem prilagojeni storitvam, drugim nalogam in ukrepom, opredeljenim v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki je veljala v letu 2017. V odloku je določila tudi prekrške v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti uporabnikov javne službe, kar občini omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Iz dokumentacije, ki jo je predložila Občina Muta, ni razvidno, kdaj je občina od izvajalca javne službe pridobila Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 in ali je preverila njegovo vsebino, zato računsko sodišče ne more potrditi, da ga je od izvajalca javne službe pridobila pravočasno in da je preverila ustreznost njegove vsebine. Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 ni bil pripravljen za obdobje 4 koledarskih let, ni vseboval podpisa odgovorne osebe izvajalca javne službe in vseh prilog ter ni bil vsebinsko ustrezen. Občina Muta nanj ni imela pripomb in od izvajalca javne službe ni zahtevala dopolnitev, ampak ga je župan potrdil, občinski svet pa ga ni obravnaval in potrdil.

Občina Muta ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog in aktivnosti za spremljanje izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Od izvajalca javne službe je pridobila dokumentacijo, iz katere so razvidne dejansko opravljene storitve javne službe v letu 2017, vendar ni mogla izvesti primerjave med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, ker ni zagotovila pogojev za spremljanje. V letu 2017 Občina Muta ni spremljala aktivnosti izvajalca javne službe pri omogočanju priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje, ni preverila pravočasnosti in celovitosti priključitve objektov na javno kanalizacijsko omrežje, ni raziskala vzrokov za veliko število nepriključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje Muta–Gortina in ni sprejela ukrepov za izboljšanje stanja. Občina Muta občinskemu svetu ni poročala o izvajanju in opravljenih storitvah gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v letu 2017, je pa

vzpostavila sistem, ki občanom omogoča izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev javne službe.

Občina Muta ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Občina Muta ni mogla spremljati doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017, ker v proračunskih dokumentih za leto 2017 in v izvedbenem dokumentu ni določila ciljev, v strateškem razvojnem dokumentu pa jih je opredelila le pri 2 razvojnih projektih. Za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja rokov ni pripravila posebnih dokumentov ali poročil, deloma pa je aktivnosti spremljala prek priprave zaključnega računa proračuna Občine Muta za leto 2017 in s seznanitvijo s Poslovnim poročilom 2017, ki ga je pripravilo JAVNO KOMUNALNO PODJETJE RADLJE OB DRAVI d.o.o. Iz dokumentacije, ki jo je predložila Občina Muta, ni razvidno, da je spremljala in primerjala stanje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta 2017, mogoče pa je razbrati, da sta bili na dan 31. 12. 2017 delno opremljeni obe aglomeraciji. Občina Muta ni raziskala in pojasnila razlogov za odstopanje med izvedenimi in v operativnem programu načrtovanimi aktivnostmi na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter za nedoseganje rokov opremljanja obeh aglomeracij, poleg tega tudi ni navedla potrebnih ukrepov za doseganje ciljev opremljanja aglomeracij, ki so določeni v državnem operativnem programu. Med revizijo je občina večkrat predložila podatke o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta 2017, ki se med sabo razlikujejo, razlikujejo pa se tudi od istovrstnih podatkov v drugih dokumentih, ki jih je predložila občina oziroma so objavljeni na spletni strani občine, zato podatkov o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta 2017 računsko sodišče ne more potrditi.

Občina Muta je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na tem področju v letu 2017. Ministrstvu za okolje in prostor je poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. 12. 2017, vendar pa so bili podatki napačni. Poročila o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. 12. 2016 pa Občina Muta ni predložila.

Računsko sodišče je Občini Muta podalo *priporočila* za izboljšanje poslovanja, ni pa zahtevalo predložitve odzivnega poročila, saj je občina med revizijskim postopkom, kjer je bilo mogoče, sprejela ustrezne popravilne ukrepe za odpravo razkritih neučinkovitosti oziroma ukrepe, ki bodo zmanjšali možnost nastajanja istovrstnih neučinkovitosti v prihodnje.

KAZALO

1. UVOD	9
1.1 OPREDELITEV REVIZIJE.....	9
1.2 PREDSTAVITEV OBČINE	10
1.2.1 Osnovni podatki	10
1.2.2 Odgovorna oseba.....	10
1.2.3 Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih.....	11
1.3 PREDSTAVITEV PREDMETA REVIZIJE.....	11
1.3.1 Splošno o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode	11
1.3.2 Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v občini	14
1.4 REVIZIJSKI PRISTOP	16
1.5 OMEJITVE PRI REVIZIJI.....	16
2. UGOTOVITVE	18
2.1 VZPOSTAVITEV POGOJEV ZA ZAGOTAVLJANJE JAVNE SLUŽBE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE.....	18
2.1.1 Strateški dokumenti na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.....	18
2.1.2 Izvedbeni dokumenti za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	20
2.1.3 Določitev ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in zagotovitev sredstev za financiranje infrastrukture.....	25
2.1.4 Določitev načina in oblike zagotavljanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter opredelitev nalog, storitev, oskrbovalnih standardov in ukrepov.....	32
2.1.5 Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	37
2.2 SPREMLJANJE IN POROČANJE O IZVAJANJU JAVNE SLUŽBE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE.....	41
2.2.1 Spremljanje izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	41
2.2.2 Poročanje občinskemu svetu o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	44
2.2.3 Vzpostavitev sistema za izražanje morebitnega nezadovoljstva občanov z izvajanjem storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.....	45
2.3 SPREMLJANJE IN POROČANJE O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH TER O STANJU IN DOSEGANJU CILJEV NA PODROČJU ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE	45

2.3.1	Spremljanje izvedenih aktivnosti ter stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	45
2.3.2	Poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	52
3.	MNENJE	55
4.	PRIPOROČILA	60
5.	PRILOGE	62

1. UVOD

Revizijo učinkovitosti poslovanja Občine Muta (v nadaljevanju: občina) v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017, smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 29. 5. 2018.

Naša pristojnost je, da na podlagi revizije izrečemo mnenje o učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Revizija je bila opredeljena kot revizija smotrnosti poslovanja. Predmet revizije je bilo poslovanje občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017.

Glede na cilj revizije smo si zastavili glavno vprašanje, *ali je bila občina učinkovita pri zagotavljanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.*

Oceno učinkovitosti pri zagotavljanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode smo presojali na podlagi odgovorov na naslednja revizijska podvprašanja:

- ali je občina vzpostavila pogoje za zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- ali je občina spremljala in poročala o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- ali je občina spremljala in poročala o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 324-8/2018/3.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

Mnenje o učinkovitosti poslovanja občine smo oblikovali na podlagi vnaprej določenih kriterijev, ki so predstavljeni v nadaljevanju poročila (povezava s točkami 2.1, 2.2 in 2.3 tega poročila). Poslovanje občine smo ocenili kot učinkovito, če je bilo njeno poslovanje v pretežnem delu skladno s kriteriji za presojo učinkovitosti, kot neučinkovito, če njeno poslovanje v pretežnem delu ni bilo skladno s kriteriji za presojo učinkovitosti, v vseh ostalih primerih pa smo poslovanje občine ocenili kot delno učinkovito.

1.2 Predstavitev občine

1.2.1 Osnovni podatki

Podatki o velikosti in organih občine ter prihodkih in odhodkih občine v letu 2017 so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Podatki o velikosti in organih občine v letu 2017

Število prebivalcev ¹⁾	3.382
Ustanovitev	1994
Organi občine na dan 31. 12. 2017:	
• župan	poklicno opravljanje funkcije
podžupan ²⁾	1 (nepoklicno opravljanje funkcije)
• občinski svet	11 članov
• nadzorni odbor	3 člani
Prihodki občine v letu 2017 ³⁾	3.689.771 EUR
Odhodki občine v letu 2017 ³⁾	3.866.678 EUR

Opombe: ¹⁾ Statistični urad Republike Slovenije, SI-Stat podatkovni portal:

[URL: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05C4002S.px/table/tableViewLayout2/>], stanje na dan 1. 1. 2018; 12. 10. 2020.

²⁾ Podžupan v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15 – ZUUJFO) ni organ občine, a zaradi popolnosti predstavitve občine navajamo tudi ta podatek.

³⁾ Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Muta za leto 2017 (v nadaljevanju: zaključni račun proračuna občine za leto 2017; Medobčinski uradni vestnik, št. 10/18).

Občina nima ožjih delov. Je ustanoviteljica javnega zavoda ter soustanoviteljica 7 javnih zavodov in 1 javnega podjetja.

1.2.2 Odgovorna oseba

Za učinkovitost poslovanja občine je odgovoren župan v skladu s svojimi pooblastili. V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Miroslav Vošner, župan občine.

1.2.3 Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih

Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih za leto 2017 so prikazane v tabeli 2.

Tabela 2: Sprejem proračunskih dokumentov za leto 2017

Proračunski dokument	Sprejeto	Objavljeno v Medobčinskem uradnem vestniku, št.
Odlok o proračunu Občine Muta za leto 2017 ¹⁾	22. 12. 2016	29/16
Odlok o rebalansu proračuna Občine Muta za leto 2017 ²⁾	16. 11. 2017	31/17
Zaključni račun proračuna občine za leto 2017	19. 4. 2018	10/18

Opombi: ¹⁾ V nadaljevanju: proračun občine za leto 2017.

²⁾ V nadaljevanju: rebalans proračuna občine za leto 2017.

1.3 Predstavitev predmeta revizije

V nadaljevanju je predstavljeno področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (v nadaljevanju: KOV) ter odvajanje in čiščenje KOV v občini. V prilogi 1 pa je predstavljen pomen izrazov, ki jih uporabljamo v tem poročilu.

1.3.1 Splošno o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode

Področje odvajanja in čiščenja KOV na evropski ravni ureja Direktiva Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS)⁵ (v nadaljevanju: direktiva), katere cilj je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja KOV in odpadne vode nekaterih sektorjev industrije. V skladu z zahtevami direktive morajo države članice med drugim:

- za vse aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 populacijskih ekvivalentov (v nadaljevanju: PE), zagotoviti zbiranje in čiščenje odpadne vode;
- zagotoviti naprednejše postopke čiščenja v mestnih naseljih s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 10.000 PE, na občutljivih območjih, ki jih določijo države članice v skladu z merili, določenimi v direktivi;
- spremljati učinkovitost delovanja komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: KČN) ter stanje izpustov in sprejemnih voda, pri čemer so določena tudi načela za načrtovanje, izgradnjo in vzdrževanje kanalizacijskih sistemov in KČN ter minimalni standardi, ki jih morajo izpolnjevati izpusti iz KČN.

Za doseganje ciljev oziroma zahtev in rokov direktive ter doseganje ciljev nacionalnega programa varstva okolja je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) v letu 2010 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode – novelacija za obdobje od leta 2005 do leta 2017

⁵ UL L št. 135 z dne 30. 5. 1991, str. 40.

(v nadaljevanju: državni operativni program) in ga v letu 2011 spremenila⁶. Državni operativni program je izvedbeni akt, s katerim so določene aglomeracije, za katere je treba v predpisanih rokih obvezno zagotoviti odvajanje KOV v javno kanalizacijo in njeno čiščenje na komunalni oziroma skupni čistilni napravi s predpisano stopnjo čiščenja, ter aglomeracije, kjer je v predpisanih rokih treba zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje KOV. Državni operativni program glede na zahteve direktive vključuje aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE (osnovni program), dodatno pa tudi aglomeracije s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE (dodatni programi različnih stopenj).

V letu 2015 je bila na področju odvajanja in čiščenja KOV sprejeta Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode⁷ (v nadaljevanju: uredba o KOV), ki je v 20. členu določala nekoliko drugačna merila za določitev aglomeracij, kot so veljala v skladu z Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav⁸, ki je veljala na tem področju do njene uveljavitve. Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP) je v letu 2017 začelo s postopkom spremembe aglomeracij⁹, vendar pa spremembe in dopolnitve aglomeracij do konca obdobja, na katero se nanaša revizija, še niso bile sprejete. Uredba o KOV je bila v letu 2017 dopolnjena¹⁰ s 40.a členom, ki je veljal od 31. 12. 2017 do 1. 1. 2020 in je določal, da se do sprejetja novega državnega operativnega programa kot aglomeracije štejejo aglomeracije oziroma območja poselitve iz državnega operativnega programa. V letu 2019 je bila sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode¹¹, ki v prilogah 3 in 4, ki sta sestavni del te uredbe, vsebuje:

- Seznam aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, in njihove identifikacijske št. ter imena,
- Seznam aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, in njihove identifikacijske št. ter imena.

Na področju odvajanja in čiščenja KOV mora Republika Slovenija:

- skladno z zahtevami direktive in uredbe o KOV zagotavljati javno kanalizacijo za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, in iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, kjer se KOV že odvaja v javno kanalizacijsko omrežje, pri čemer je:
 - 31. 12. 2008 potekel vmesni rok za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 10.000 PE, na občutljivih območjih;
 - 31. 12. 2010 potekel vmesni rok za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 15.000 PE, na območjih, ki niso določena kot občutljiva;

⁶ [URL: http://mop.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/operativni_program_komunalne_vode.pdf], 9. 1. 2020. Državni operativni program je bil sprejet za obdobje do 31. 12. 2017. Vlada je šele 17. 9. 2020 sprejela nov Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, [URL: <https://www.gov.si/novice/2020-09-17-odlocitve-32-redne-seje-vlade-republike-slovenije-s-podrocja-ministrstva-za-okolje-in-prostor/>], 12. 10. 2020.

⁷ Uradni list RS, št. 98/15 in 76/17.

⁸ Uradni list RS, št. 45/07, 63/09, 105/10 in 98/15.

⁹ [URL: http://mop.arhiv-spletisc.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/7411/index.html], 18. 9. 2019.

¹⁰ Uredba o dopolnitvi Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 76/17).

¹¹ Uradni list RS, št. 81/19.

- 31. 12. 2015 potekel končni rok za zagotovitev vseh zahtev¹²;
- skladno z uredbo o KOV zagotavljati javno kanalizacijo za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, kjer se KOV še ne odvaja v javno kanalizacijsko omrežje, pri čemer je:
 - 31. 12. 2021 določen kot vmesni rok za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 500 PE, če gre za iztok v občutljivo območje, v vodo na prispevnem območju občutljivega območja ali v vodo na vodovarstvenem območju;
 - 31. 12. 2023 določen kot končni rok za zagotovitev vseh zahtev¹³.

Roki za izpolnitev obveznosti za aglomeracije iz osnovnega dela državnega operativnega programa so že potekli, za aglomeracije s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, pa je bil končni rok za zagotovitev vseh obveznosti, določen z državnim operativnim programom (to je do 31. 12. 2017), v letu 2015 podaljšan z določbami 39. in 40. člena uredbe o KOV.

Zahteve v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV urejajo Zakon o varstvu okolja¹⁴ (v nadaljevanju: ZVO-1) ter na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi. Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode je v skladu s prvim odstavkom 149. člena ZVO-1 obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja. Objekti in naprave, potrebni za izvajanje te javne službe, pa so na podlagi drugega odstavka 149. člena ZVO-1 infrastruktura lokalnega pomena. Občina mora zagotoviti izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljevanju: JS KOV) na območju celotne občine skladno z zakonom in podzakonskimi predpisi s področja varstva okolja, ki urejajo JS KOV, ter tudi skladno z zakonom in podzakonskimi predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe, kot to izhaja iz četrtega odstavka 149. člena ZVO-1.

Na podlagi drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah¹⁵ občina z odlokom predpiše način opravljanja JS KOV, na podlagi 6. člena istega zakona pa jo lahko zagotovi v eni izmed naslednjih oblik: v režijemskem obratu, v javnem gospodarskem zavodu, v javnem podjetju ali z dajanjem koncesij.

Uredba o KOV v skladu s tretjim odstavkom 2. člena v zvezi z izvajanjem JS KOV določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe, ter oskrbovalne standarde, ukrepe in normative za izvajanje te javne službe. Na podlagi 26. člena uredbe o KOV se mora JS KOV izvajati v skladu s programom izvajanja javne službe (v nadaljevanju: program izvajanja), ki ga pripravi izvajalec javne službe (v nadaljevanju: izvajalec JS) za obdobje 4 koledarskih let, potrjena pa ga odgovorna oseba izvajalca JS in občina. Potrjen program izvajanja mora izvajalec JS predložiti ministrstvu, pristojnemu za okolje, in ga objaviti na svoji spletni strani. Izvajalec JS mora vsako leto izdelati poročilo o izvajanju javne službe ter ga najpozneje

¹² Vse roke določajo Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL L št. 236 z dne 23. 9. 2003, str. 0799–0801), v prilogi XIII, točka 9.B, ter 20. in 21. člen Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav.

¹³ Oba roka določata 39. in 40. člen uredbe o KOV.

¹⁴ Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17 – GZ.

¹⁵ Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40.

do 31. 3. tekočega leta predložiti ministrstvu, pristojnemu za okolje, kot to določa 30. člen uredbe o KOV, na podlagi 32. člena uredbe o KOV, veljavne v letu 2017, pa je morala občina ministrstvu, pristojnemu za okolje, najpozneje do 28. 2. tekočega leta posredovati tudi poročilo o doseženih oskrbovalnih standardih na dan 31. 12. preteklega leta.

Glede oskrbovalnih standardov uredba o KOV v 19. členu določa, da morajo biti aglomeracije praviloma opremljene z javnim kanalizacijskim omrežjem in KČN, ki zagotavlja standarde čiščenja in dodatne obdelave KOV v skladu z določbami te uredbe¹⁶. Prav tako pa mora biti za padavinsko odpadno vodo, za katero se zagotavlja odvajanje in čiščenje v okviru JS KOV, zagotovljeno, da je aglomeracija opremljena z ločenim javnim kanalizacijskim omrežjem za odvajanje izključno te vode, oziroma mora imeti v primeru, če gre za mešano kanalizacijsko omrežje, to zmogljivost določeno tako, da je zagotovljeno odvajanje in čiščenje te padavinske odpadne vode. Uredba o KOV v 19. členu predvideva tudi nekatere izjeme od temeljnih zahtev glede opremljenosti oziroma alternativne možnosti opremljanja v aglomeracijah, v 21. členu pa tudi oskrbovalne standarde glede območij izven aglomeracij, katerih zagotovitev pa je obveznost lastnika objekta.

1.3.2 Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v občini

Občina je maja 2015 pripravila Strategijo razvoja Občine Muta 2014–2020 (v nadaljevanju: strategija razvoja 2014–2020), ki jo je občinski svet sprejel 28. 5. 2015. Občina je v strategiji razvoja 2014–2020 opredelila dokončanje projekta izgradnje kanalizacije in KČN Muta - Vuzenica v letu 2015, med načrtovanimi razvojnimi projekti v obdobju 2014–2018 pa je navedla tudi projekte na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017¹⁷ (v nadaljevanju: operativni program) je julija 2014 pripravil Organ skupne občinske uprave Koroške¹⁸, občinski svet pa ga ni potrdil.

V državnem operativnem programu sta na območju občine določeni 2 aglomeraciji, in sicer:

- 1 aglomeracija z obremenitvijo med 2.000 PE in 15.000 PE, ki ne leži na prispevnih območjih občutljivih območij (rok za zagotovitev zahtev je potekel 31. 12. 2015);
- 1 aglomeracija z obremenitvijo med 500 PE in 2.000 PE, ki ne leži na prispevnih območjih občutljivih območij (rok za zagotovitev zahtev je 31. 12. 2023).

Aglomeraciji v občini sta določeni samo na območju gostejše poselitve oziroma na območju poselitve, kjer sta poseljenost ali izvajanje gospodarske ali druge dejavnosti zgoščeni tako, da je mogoče zbiranje KOV v kanalizaciji in njeno odvajanje po kanalizaciji v KČN ali na končno mesto izpusta.

¹⁶ Uredba o KOV v 10. in 11. členu določa zahteve za čiščenje in dodatno obdelavo KOV.

¹⁷ [URL: <https://www.muta.si/objava/237768>], 16. 3. 2020.

¹⁸ Na podlagi drugega odstavka 2. člena Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave "Organ skupne občinske uprave Koroške" (Medobčinski uradni vestnik, št. 7/14) je ena izmed nalog tega organa tudi priprava in spremljanje projektov za potrebe javnih služb, prostorskega načrtovanja in varstva okolja, ter priprava splošnih občinskih aktov.

Aglomeraciji v občini z identifikacijsko št. in nazivom ter obremenitvijo po državnem operativnem programu sta prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Aglomeracije v občini

Identifikacijska št. aglomeracije	Naziv aglomeracije	Obremenitev v PE
Obremenitev med 2.000 PE in 15.000 PE		
16373	Muta	3.263
Obremenitev med 500 PE in 2.000 PE		
10956	Gortina	533

Vir: državni operativni program.

V 2. točki prvega odstavka 5. člena Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Muta¹⁹ je občina opredelila, da se dejavnost odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine opravlja kot obvezna lokalna gospodarska javna služba.

Z Odlokom o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta²⁰ (v nadaljevanju: odlok o KOV) je občina določila način in splošne pogoje izvajanja JS KOV na območju občine ter ukrepe za njeno učinkovito izvajanje. JS KOV v občini v skladu s 4. členom odloka o KOV izvaja JAVNO KOMUNALNO PODJETJE RADLJE OB DRAVI d.o.o. (v nadaljevanju: JKP Radlje ob Dravi).

JKP Radlje ob Dravi je decembra 2016 pripravilo Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 (v nadaljevanju: program izvajanja 2017) za občine Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju, v katerih izvaja JS KOV.

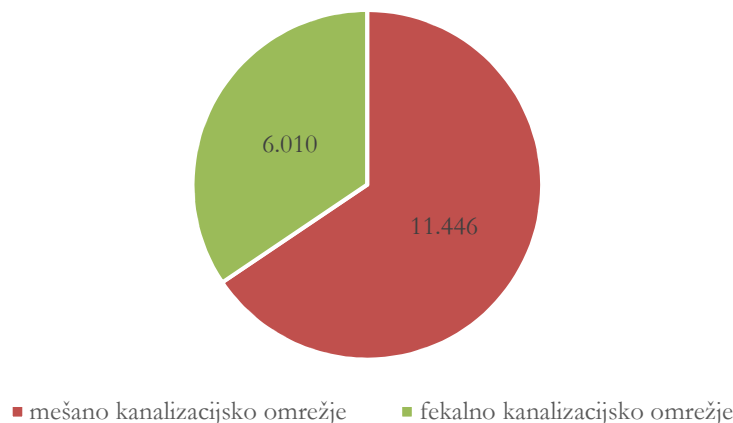
V programu izvajanja 2017 je navedeno, da znaša dolžina kanalizacijskega omrežja v občini 17.456 m. Sestava in dolžina kanalizacijskega omrežja v metrih sta prikazani na sliki 1.

¹⁹ Medobčinski uradni vestnik, št. 12/10.

²⁰ Medobčinski uradni vestnik, št. 26/15.

Slika 1: Sestava in dolžina kanalizacijskega omrežja v občini

v m

Vir: program izvajanja 2017.

Za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV je občina v letu 2017 porabila sredstva za infrastrukturo javne službe v skupnem znesku 114.747 EUR, in sicer:

- 76.694 EUR za novogradnje kanalizacijskega omrežja, rekonstrukcije in adaptacije,
- 33.053 EUR za investicijsko in projektno dokumentacijo ter geodetske storitve ter
- 5.000 EUR za druge odhodke v zvezi z izvedbo investicij (vodenje in koordiniranje, svetovalne storitve, informiranje in obveščanje javnosti, izdelava vloge za spremembo odločbe o sofinanciranju).

1.4 Revizijski pristop

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode in tehnike dela:

- proučevanje pravnih in drugih podlag s področja revizije,
- proučevanje dokumentacije, ki se nanaša na izvajanje JS KOV,
- proučevanje člankov in literature s področja revizije,
- intervjuji z odgovornimi osebami revidiranja,
- analiza pridobljenih podatkov in pojasnil.

Pri presoji učinkovitosti pri zagotavljanju JS KOV v letu 2017 smo izhajali iz vsebinske presoje revizijskih razkritij, ki so se nanašala na poslovanje občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje JS KOV.

1.5 Omejitve pri reviziji

V reviziji smo preverili vzpostavitev pogojev za zagotavljanje JS KOV, spremljanje in poročanje o izvajanju JS KOV, spremljanje in poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV. Upoštevali smo poslovanje občine v letu 2017 ter tudi vsa dejanja in aktivnosti občine pred in po letu 2017, ki so bila potrebna za zagotavljanje in poročanje o JS KOV v letu 2017.

Pri izvedbi revizije nismo preverjali:

- postopka določitve oblike zagotavljanja JS KOV,
- postopka podelitve izvajanja JS KOV,
- izvedbe postopkov javnih naročil in postopkov javno-zasebnih partnerstev za nakup oziroma gradnjo infrastrukture JS KOV,
- obračunavanja in pobiranja najemnine za infrastrukturo JS KOV,
- potrjevanja cene storitev JS KOV in oblikovanja morebitne subvencije (razlike med potrjeno in zaračunano ceno),
- odmerjanja komunalnega prispevka za komunalno opremo za JS KOV.

2. UGOTOVITVE

Pri presojanju, *ali je bila občina učinkovita pri zagotavljanju JS KOV*, smo preverjali učinkovitost občine pri:

- vzpostavitvi pogojev za zagotavljanje JS KOV;
- spremljanju in poročanju o izvajanju JS KOV;
- spremljanju in poročanju o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

2.1 Vzpostavitev pogojev za zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V zvezi z učinkovitostjo pri vzpostavitvi pogojev za zagotavljanje JS KOV smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina:

- v strateških dokumentih opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- pripravila in sprejela izvedbene dokumente za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- za leto 2017 določila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV in zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture JS KOV;
- z odlokom določila način in obliko zagotavljanja JS KOV ter opredelila naloge, storitve, oskrbovalne standarde in ukrepe, ki bi prispevali k učinkovitemu izvajanju JS KOV;
- od izvajalca JS pridobila in potrdila program izvajanja in morebitne spremembe tega programa ter v primeru neustreznosti vsebine programa izvajanja zahtevala dopolnitev.

2.1.1 Strateški dokumenti na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri opredelitvi ciljev v strateških dokumentih na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- pripravila in sprejela strateške dokumente (veljavne v letu 2017), v katerih je opredelila dolgoročno vizijo razvoja občine na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- v strateških dokumentih opredelila dolgoročne cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki so jasni, ustrezni, časovno določeni, dosegljivi in merljivi, saj lahko občina le tako spremlja njihovo realizacijo;
- pred pripravo strateških dokumentov izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki vsebuje vsaj podatke o stanju komunalne infrastrukture (podatke o zmogljivosti in obremenitvi KČN ter dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja), naselij in aglomeracijah v občini in opremljenosti posameznih aglomeracij;

- analizo stanja upoštevala pri opredelitvi ciljev v strateških dokumentih ter z njo seznanila občinski svet pred obravnavo in sprejemom strateških dokumentov.

ZVO-1 v prvem odstavku 35. člena določa, da Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade sprejme nacionalni program varstva okolja, ki vsebuje dolgoročne cilje, usmeritve in naloge na področju varstva okolja. ZVO-1 v 38. členu med drugim določa, da program varstva okolja za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi ostale občine.

Državni zbor Republike Slovenije je 24. 11. 2005 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012²¹, ki je bila osnovni strateški dokument na področju varstva okolja in katere cilj je splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja ter varstvo naravnih virov. Določa cilje na posameznih področjih za določena časovna obdobja in prednostne naloge ter ukrepe za doseg te ciljev, med drugim tudi na področju odvajanja in čiščenja KOV. MOP je 6. 10. 2017 objavilo Osnutek Nacionalnega programa varstva okolja do leta 2030 in javnost pozvalo k oddaji pripomb in predlogov²².

Državni operativni program v 9. točki med drugim določa, da morajo občine pripraviti in/ali dopolniti strateške razvojne dokumente, iz katerih bodo razvidne načrtovane investicije v infrastrukturo odvajanja in čiščenja KOV v skladu s tem programom.

Zakon o prostorskem načrtovanju²³ (v nadaljevanju: ZPNačrt) je v 38. členu določal občinski prostorski načrt kot prostorski akt, s katerim se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor. ZPNačrt je v drugem odstavku 39. člena med drugim tudi določal, da strateški del občinskega prostorskega načrta določa izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine ter usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena.

Strategija razvoja 2014–2020, ki jo je sprejel občinski svet, vsebuje vizijo razvoja občine v obdobju 2014–2022 in razvojne projekte v obdobju 2014–2018. V strategiji razvoja 2014–2020 občina ni opredelila vizije razvoja na področju odvajanja in čiščenja KOV, za cilj si je postavila dokončanje projekta izgradnje kanalizacije in KČN Muta - Vuzenica v letu 2015. Med načrtovanimi razvojnimi projekti v obdobju 2014–2018 pa je navedla 4 projekte²⁴ na področju odvajanja in čiščenja KOV. Za dokončanje projekta izgradnje kanalizacije in KČN Muta - Vuzenica v letu 2015 je občina v strategiji razvoja 2014–2020 navedla načrtovane aktivnosti in predvidene stroške, razvojne projekte v obdobju 2014–2018 je le navedla,

²¹ Uradni list RS, št. 2/06.

²² Državni zbor Republike Slovenije je 5. 3. 2020 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO 2020–2030; Uradni list RS, št. 31/20), ki velja od 20. 3. 2020.

²³ Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUFJO in 61/17 – ZUreP-2. Veljal je do 16. 11. 2017 in se je uporabljal do 31. 5. 2018 (razen 89. člena, ki še vedno velja), ko ga je nadomestil Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17).

²⁴ Dokončanje izgradnje komunalne infrastrukture (med drugim tudi kanalizacije) v naselju SE-3, Izgradnja kanalizacijskega voda v industrijski coni Tuš, Izgradnja sekundarnih kanalizacij, Sofinanciranje izgradnje individualnih čistilnih naprav na območjih poselitve z obremenitvijo, manjšo od 50 PE.

ni pa jih ovrednotila in časovno opredelila. Pri projektih Izgradnja kanalizacijskega voda v industrijski coni Tuš in Izgradnja sekundarnih kanalizacij je občina opredelila cilje (zagotovitev možnosti priključitve na javno kanalizacijsko omrežje, povečanje števila priključitve PE na KČN Muta - Vuženica), ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev. Pri projektih Dokončanje izgradnje komunalne infrastrukture (med drugim tudi kanalizacije) v naselju SE-3 in Sofinanciranje izgradnje individualnih čistilnih naprav na območjih poselitve z obremenitvijo, manjšo od 50 PE, ter pri dokončanju projekta Izgradnja kanalizacije in KČN Muta - Vuženica pa občina ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev.

Pri pripravi strategije razvoja 2014–2020 je občina razpolagala s podatki analize stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki jo je vključila v operativni program (povezava s točko 2.1.2 tega poročila), kljub temu pa iz analize niso razvidni podatki o zmogljivosti in obremenitvi KČN ter sestavi kanalizacijskega omrežja. Pred obravnavo in sprejemom strategije razvoja 2014–2020 občina z izvedeno analizo stanja ni seznanila občinskega sveta, iz strategije pa ni razvidno, da bi pri opredelitvi ciljev 2 razvojnih projektov upoštevala podatke analize stanja.

Ukrepi občine

Občina je 9. 10. 2020 predložila kazalo vsebine naročenega Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na območju občin Muta in Vuženica, iz katerega je razvidno, da naj bi operativni program vseboval tudi analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Povzetek

Občinski svet je 28. 5. 2015 sprejel strategijo razvoja 2014–2020, ki vsebuje vizijo razvoja občine v obdobju 2014–2022 in razvojne projekte v obdobju 2014–2018. V strategiji razvoja 2014–2020 občina ni opredelila vizije razvoja na področju odvajanja in čiščenja KOV, je pa načrtovala dokončanje 1 projekta v letu 2015 in navedla 4 razvojne projekte na področju odvajanja in čiščenja KOV. Pri 2 razvojnih projektih je občina opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, pri 2 razvojnih projektih in 1 projektu (načrtovanem v letu 2015) na področju odvajanja in čiščenja KOV pa občina ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev. Pri pripravi strategije razvoja 2014–2020 je občina razpolagala s podatki analize stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, iz katere niso razvidni podatki o zmogljivosti in obremenitvi KČN ter sestavi kanalizacijskega omrežja. Pred obravnavo in sprejemom strategije razvoja 2014–2020 občina z izvedeno analizo stanja ni seznanila občinskega sveta, pri opredelitvi ciljev v strategiji pa ni upoštevala podatkov analize stanja.

2.1.2 Izvedbeni dokumenti za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri pripravi in sprejemu izvedbenih dokumentov za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- pripravila in sprejela izvedbene dokumente (veljavne v letu 2017) za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV (operativni program ali kakršenkoli drug izvedbeni dokument), v katerih je opredelila:
 - cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki so usklajeni z dolgoročnimi cilji, opredeljenimi v strateških dokumentih na področju odvajanja in čiščenja KOV;

- aglomeracije, zahteve in roke za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV za vsako posamezno aglomeracijo v skladu z državnim operativnim programom in uredbo o KOV (veljavno v letu 2017);
- območja izven meja aglomeracij, zahteve in roke za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV na teh območjih v skladu z državnim operativnim programom in uredbo o KOV (veljavno v letu 2017);
- predvidene roke in načine opremljanja za vse aglomeracije (izbrane variante odvajanja in čiščenja KOV);
- ocenjeno vrednost investicij za infrastrukturo JS KOV (KČN, javno kanalizacijsko omrežje);
- predvidene vire financiranja za izpolnitev zahtev;
- pred pripravo izvedbenih dokumentov izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki vsebuje vsaj podatke o stanju komunalne infrastrukture (podatke o zmogljivosti in obremenitvi KČN, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja, številu malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: MKČN) ter številu pretočnih in nepretočnih greznic), naselij in aglomeracijah v občini, obremenitvi in opremljenosti posameznih aglomeracij ter številu oziroma odstotku priključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje;
- analizo stanja upoštevala pri pripravi izvedbenih dokumentov ter z njo seznanila občinski svet pred obravnavo in sprejemom izvedbenih dokumentov;
- pred pripravo izvedbenih dokumentov izvedla analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja naselij z infrastrukturo za odvajanje in čiščenje KOV, ki vsebuje vsaj možne variante oziroma načine opremljanja naselij, ob upoštevanju vrste poselitve, ocene vrednosti investicij oziroma stroškov nabave in vgradnje ter stroškov obratovanja in vzdrževanja za vsako možno varianto oziroma način opremljanja, ter izbiro in obrazložitev najboljše možne variante za posamezno naselje;
- analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja upoštevala pri pripravi izvedbenih dokumentov ter z njo seznanila občinski svet pred obravnavo in sprejemom izvedbenih dokumentov;
- s sprejetimi izvedbenimi dokumenti seznanila svoje občane (z objavo na spletni strani, v občinskem glasilu), zlasti z namenom, da jih ozavešča o potrebi po ustreznem odvajanju in čiščenju KOV, jim posreduje informacije o območjih poselitve, za katera se predvideva opremljanje z javnim kanalizacijskim sistemom, ter jih informira o njihovih obveznostih in različnih možnostih opremljanja na območjih poselitve izven aglomeracij.

ZVO-1 v 38. členu določa, da program varstva okolja in operativne programe za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi ostale občine. Programi občine ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom in operativnimi programi varstva okolja, občina pa jih sprejme ob smiselni uporabi določb ZVO-1, ki se nanašajo na vsebino in postopek sprejemanja programov varstva okolja na državni ravni. ZVO-1 v 36. členu določa, da se operativni programi varstva okolja pripravijo za izvedbo nacionalnega programa varstva okolja ali za izvrševanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, strategij, programov in predpisov Evropske unije, ki se nanašajo na oblikovanje programov na področju varstva okolja. V njih se praviloma za obdobje 4 let razčlenijo cilji, usmeritve in naloge iz teh aktov v celoti ali na posameznem področju ali za posamezno vprašanje varstva okolja.

Državni operativni program v 9. točki med drugim določa, da morajo občine pripraviti konkretne izvedbene dokumente za posamezna ali več območij poselitve skupaj v skladu s predpisi na področju prostorskega načrtovanja in tem operativnim programom. V 6. točki državnega operativnega programa je med drugim določeno, da je treba pri zagotavljanju obveznosti v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV proučiti možnosti za zmanjševanje količin padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo.

Občina (Organ skupne občinske uprave Koroške) je pripravila operativni program in ga objavila na svoji spletni strani. Sestavni del operativnega programa je projekt Idejna zasnova Fekalna kanalizacija Muta (v nadaljevanju: projekt IDZ). Operativnega programa pred javno objavo župan formalno ni potrdil, prav tako se z njegovo vsebino pred javno objavo ni seznanil občinski svet.

Operativni program vsebuje podatke 2 aglomeracij v občini ter zahteve in roke za izpolnitev zahtev v skladu z državnim operativnim programom. Občina je v operativnem programu predvidela opremljanje obeh aglomeracij v rokih, ki jih je določal državni operativni program (to je do 31. 12. 2015 za aglomeracijo 16373 Muta in do 31. 12. 2017 za aglomeracijo 10956 Gortina). Po sprejemu uredbe o KOV v letu 2015 je bil rok za izpolnitev zahtev za aglomeracijo 10956 Gortina podaljšan (do 31. 12. 2023), vendar pa občina operativnega programa v tem delu ni dopolnila oziroma spremenila. Glede območij izven meja aglomeracij občina v operativnem programu ni navedla zahtev in rokov za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV.

V operativnem programu je navedeno, da naj bi občina večino objektov v obeh aglomeracijah (to je 131 objektov v aglomeraciji 16373 Muta in 99 objektov v aglomeraciji 10956 Gortina) priključila na KČN s kanalizacijskim omrežjem, zgrajenim v okviru projekta. V operativnem programu ni obrazloženo, za kakšen oziroma kateri projekt gre, prav tako o tem projektu niso navedeni nobeni podatki.

Pojasnilo občine

Projekt, ki je predstavljen v operativnem programu, obsega 3 različne investicijske projekte (Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava, Kanalizacija Gortina in Komunalna opremljenost SE-3).

Občina je pred izdelavo operativnega programa načrtovala in izdelala investicijsko dokumentacijo tudi za projekte Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod in ureditev vodooskrbe v Občini Muta (v okviru katerega se je gradila tudi centralna čistilna naprava Muta - Vuzenica), Kanalizacija Gortina in Komunalna opremljenost SE-3. Gradnja nekaterih projektov²⁵ se je v času izdelave operativnega programa tudi že izvajala. Preverili smo, ali je mogoče navedene projekte povezati s projektom, ki je omenjen v operativnem programu. Vendar pa se podatki v dokumentih investicijske dokumentacije za posamezne projekte, ki jih je predložila občina (podatki o obstoječi opremljenosti aglomeracij in predvidenem številu priključenih uporabnikov v okviru posameznih projektov, prikaz obstoječe kanalizacije na shemi kanalizacijskih omrežij), ne ujemajo s podatki v operativnem programu. Glede na navedeno ni bilo mogoče ugotoviti, ali in v kakšnem delu je opremljanje po posameznih investicijskih projektih upoštevano v operativnem programu (v okviru projekta, ki je omenjen v njem, ali pa morebiti celo pri obstoječem stanju opremljenosti).

Glede preostalega manjšega dela objektov in 2 območij izven aglomeracij (obratna cona Muta in Spodnja Gortina 1) je v operativnem programu predvideno naslednje:

- gradnja novega kanalizacijskega omrežja, prek katerega bi se del objektov v aglomeraciji 16373 Muta (18 objektov) in aglomeraciji 10956 Gortina (7 objektov) priključil na obstoječ kanalizacijski sistem in KČN;

²⁵ V okviru projekta Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod in ureditev vodooskrbe v Občini Muta je bilo uporabno dovoljenje za uporabo dela zgrajene kanalizacije pridobljeno že 1. 10. 2014, 27. 6. 2014 pa je bil vložen tudi zahtevek za izdajo uporabnega dovoljenja za čistilno napravo Muta - Vuzenica.

- gradnja nove sekundarne kanalizacije in nove skupne MKČN za 3 objekte v aglomeraciji 10956 Gortina in 5 objektov na tem območju izven aglomeracije (območje Spodnja Gortina 1);
- opremljanje 5 objektov v aglomeraciji 10965 Gortina z MKČN;
- gradnja kanalizacijskega omrežja v dolžini 1.304 m in skupne MKČN v obrtni coni Muta;
- opremljanje območij izven aglomeracij z MKČN (predvideno je 256 MKČN), kjer je to finančno bolj smotrno od priključitve na kanalizacijsko omrežje.

Zasnova kanalizacijskih omrežij je deloma (na shemah ni zarisana centralna čistilna naprava) razvidna s shem kanalizacijskih omrežij v operativnem programu, iz česar izhaja, da se predvideni kanali v okviru projekta IDZ navezujejo oziroma dopolnjujejo obstoječe in s projektom načrtovano omrežje. Navedeno je, da so kanali načrtovani tako, da bi se s predvidenimi ukrepi doseglo 100-odstotno prečiščevanje komunalnih odpadkov.

Operativni program ne vsebuje ocenjene vrednosti investicij za infrastrukturo JS KOV ter predvidenih virov financiranja za posamezne investicije. Za del investicij, ki jih predvideva projekt IDZ, je v projektu IDZ pripravljen projektantski predračun v delu, ki se nanaša na gradnjo kanalizacijskih kanalov, vendar pa ocenjena vrednost investicij tudi v tem delu ni povzeta v operativnem programu.

Cilji na področju odvajanja in čiščenja KOV v operativnem programu niso navedeni, občina pa jih tudi ni določila v nobenem drugem izvedbenem dokumentu. Občina v času priprave operativnega programa ni razpolagala s strateškim dokumentom, v katerem bi določila cilje ali projekte v zvezi z opremljanjem aglomeracij. Vsebina operativnega programa za obe aglomeraciji v občini je podrobneje razvidna iz tabele 4.

Tabela 4: Vsebina operativnega programa za obe aglomeraciji v občini

Identifikacijska št. in naziv aglomeracije	Obremenitev (PE)	Zahteve	Roki	Predviden način opremljanja	Predviden rok opremljanja	Ocenjena vrednost investicije	Predviden vir financiranja
16373 Muta	3.263	✓	✓	○	✓	✗	✗
10956 Gortina	533	✓	✓	○	✓	✗	✗

Legenda: ✓ – določeno,

✗ – ni določeno,

○ – deloma določeno (ne z vso potrebno vsebino, ne dovolj natančno oziroma v neskladju z državnim operativnim programom ali uredbo o KOV, veljavno v letu 2017).

Vir: operativni program.

Pojasnilo občine

Občina je 4. 9. 2020 izdala naročilnico za izdelavo Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na območju občin Muta in Vuzenica, s katerim bo omogočena vzpostavitev jasne ločnice med območjem, ki ga je zakonsko dopustno, tehnološko izvedljivo in ekonomsko upravičeno treba opremiti z javnim kanalizacijskim sistemom, in območjem, kjer bodo za ustrezno odvajanje in čiščenje KOV iz objektov zadolženi njihovi lastniki.

Občina je izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV in jo vključila v operativni program, vsebuje pa podatke o:

- naselij in aglomeracijah;
- obremenitvi in opremljenosti posameznih aglomeracij ter številu priključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje;
- dolžini kanalizacijskega omrežja.

Občina je pri pripravi operativnega programa razpolagala z nekaterimi podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV v občini, kljub temu pa iz izvedene analize ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture (zmožljivost in obremenitev KČN, sestava kanalizacijskega omrežja, število MKČN ter število pretočnih in nepretočnih greznic). Z izvedeno analizo občina ni seznanila občinskega sveta.

Glede analize različnih možnih načinov opremljanja aglomeracij je iz operativnega programa glede opremljanja večjega dela obeh aglomeracij (v okviru projekta) mogoče razbrati le, da sta predvidena opremljanje z javno kanalizacijo in priključitev na KČN, predvideni načini opremljanja pa niso podrobneje obrazloženi, niti niso navedene različne možne variante oziroma načini opremljanja naselij z infrastrukturo za odvajanje in čiščenje KOV. Občina je v projektu IDZ glede manjšega dela objektov v obeh aglomeracijah podrobneje predstavila predvidene načine opremljanja in predvideno gradnjo javnega kanalizacijskega omrežja, za 5 objektov pa je odvajanje in čiščenje KOV predvidela z MKČN. Različnih možnih variant odvajanja in čiščenja KOV pa tudi za objekte, ki jih je obravnaval projekt IDZ, ni podrobneje opredelila in ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev.

Pojasnilo občine

Občina je pred izvedbo projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava, izgradnja kanalizacije v Občini Muta in izgradnja čistilne naprave Muta - Vuženica izvedla analizo različnih variant opremljanja s kanalizacijo in KČN ter ocenila vrednosti variantnih investicij v predinvesticijski zasnovi za ta projekt, ki je bila izdelana avgusta 2007.

Občina je v Predinvesticijski zasnovi Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v Občini Muta in ureditev vodooskrbe, izdelani avgusta 2007, obravnavala več variant zasnove kanalizacije, ki so se med seboj razlikovale predvsem po lokaciji in zmožljivosti KČN (KČN le za občino ali skupna KČN za več sosednjih občin), kot kriterije za izbor najboljše variante pa je upoštevala finančna in ekonomska merila (neto sedanja vrednost, interna stopnja donosnosti, relativna neto sedanja vrednost) ter merila za usklajenost z normativi, standardi in stroški na enoto učinka (vrednost investicije in skupni stroški investicije na enoto ter stroški na enoto učinka med obratovanjem). Vendar pa je občina v operativnem programu predvidela, da bo večji del objektov v aglomeracijah opremljen v okviru projekta, ki ga vsebinsko ni podrobneje opredelila, zato ni mogoče ugotoviti, ali in v kakšnem delu je opremljanje po posameznih investicijskih projektih upoštevano v operativnem programu. Na shemah kanalizacijskih omrežij operativnega programa centralna čistilna naprava ni zarisana (niti v okviru obstoječega kanalizacijskega omrežja niti v okviru predvidenega kanalizacijskega omrežja).

Ukrep občine

Občina je 9. 10. 2020 predložila kazalo vsebine naročenega Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na območju občin Muta in Vuženica, iz katerega je razvidno, da naj bi operativni program vseboval tudi analizo stanja in analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Povzetek

Občina je pripravila operativni program in ga objavila na svoji spletni strani. Operativnega programa pred javno objavo župan formalno ni potrdil, prav tako se z njegovo vsebino pred javno objavo ni seznanil občinski svet. Cilji na področju odvajanja in čiščenja KOV v operativnem programu niso opredeljeni, občina pa jih tudi ni določila v nobenem drugem izvedbenem dokumentu. Občina v času priprave operativnega programa ni razpolagala s strateškim dokumentom, v katerem bi določila cilje ali projekte v zvezi z opremljanjem aglomeracij.

Operativni program vsebuje podatke o 2 aglomeracijah v občini, zahteve in roke glede oskrbovalnih standardov, predviden rok opremljanja ter deloma tudi predviden način opremljanja, ne vsebuje pa ocenjene vrednosti investicij ter predvidenih virov financiranja za posamezne investicije. V operativnem programu je navedeno, da naj bi občina večino objektov v obeh aglomeracijah priključila na KČN s kanalizacijskim omrežjem, zgrajenim v okviru projekta, vendar pa v operativnem programu ni obrazloženo, za kakšen oziroma kateri projekt gre, prav tako o tem projektu niso navedeni nobeni podatki. Občina predvidenega načina opremljanja aglomeracij v okviru tega projekta ni obrazložila. V operativnem programu niso navedene zahteve in roki za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV na območjih izven aglomeracij, predvideno pa je opremljanje 2 območij izven aglomeracij, in sicer z javno kanalizacijo in izgradnjo skupnih MKČN.

Občina je izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV in jo vključila v operativni program, ni pa z njo seznanila občinskega sveta. Iz analize stanja ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture (zmožljivost in obremenitev KČN, sestava kanalizacijskega omrežja, število MKČN ter število pretočnih in nepretočnih greznic). Občina ni opredelila različnih možnih variant odvajanja in čiščenja KOV ter ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev opremljanja.

2.1.3 Določitev ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in zagotovitev sredstev za financiranje infrastrukture

Občina je bila učinkovita pri določitvi ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV in pri zagotovitvi sredstev za financiranje infrastrukture, če je:

- za leto 2017 določila cilje in kazalnike na področju odvajanja in čiščenja KOV (v proračunu občine za leto 2017 ali drugem dokumentu), ki so usklajeni s cilji, opredeljenimi v izvedbenih dokumentih na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture načrtovala v proračunu občine za leto 2017 na način, ki omogoča pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij;
- večletne investicije oziroma projekte uvrstila v načrt razvojnih programov (v nadaljevanju: NRP) po letih in vrednostih, opredeljenih v investicijski dokumentaciji, s predvidenimi viri financiranja, in sicer na podlagi investicijske dokumentacije, pripravljene v skladu z določili Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ²⁶;
- v proračunu občine za leto 2017 opredelila predvidene vire financiranja infrastrukture JS KOV in namenske prejemke za financiranje infrastrukture JS KOV;
- v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 predstavila dejanske vire financiranja infrastrukture JS KOV in poročala o porabi namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture JS KOV.

²⁶ Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16.

Odhodke za financiranje infrastrukture JS KOV je občina načrtovala v proračunu občine za leto 2017 na 4 proračunskih postavkah in rebalansu proračuna občine za leto 2017 na 7 proračunskih postavkah (povezava s tabelo 5), in sicer:

- na 1 oziroma 2 proračunskih postavkah v okviru podprograma 13029002 *Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest*, v okviru glavnega programa 1302 *Cestni promet in infrastruktura*, v okviru področja proračunske porabe 13 – Promet, prometna infrastruktura in komunikacije;
- na 2 oziroma 4 proračunskih postavkah v okviru podprograma 15029002 *Ravnanje z odpadno vodo*, v okviru glavnega programa 1502 *Zmanjševanje onesnaženja, kontrola in nadzor*, v okviru področja proračunske porabe 15 – Varovanje okolja in naravne dediščine, in
- na 1 proračunski postavki v okviru podprograma 16059001 *Podpora individualni stanovanjski gradnji*, v okviru glavnega programa 1605 *Spodbujanje stanovanjske gradnje*, v okviru področja proračunske porabe 16 – Prostorsko planiranje ter stanovanjsko-komunalna dejavnost.

Za noben podprogram občina ni opredelila ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Ukrepi občine

Občina je 9. 10. 2020 pripravila osnutek dolgoročnih in letnih izvedbenih ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev pri 3 podprogramih (13029002 Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest, 15029002 Ravnanje z odpadno vodo, 16059001 Podpora individualni stanovanjski gradnji), ki jih bo upoštevala pri pripravi proračuna občine za leto 2021.

V operativnem programu občina ni določila ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, niti jih ni določila v proračunu občine za leto 2017. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina za financiranje infrastrukture JS KOV načrtovala v proračunu občine za leto 2017 oziroma v Načrtu razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020²⁷ (v nadaljevanju: NRP 2017–2020), so bile sicer namenjene opremljanju aglomeracij, ker pa občina v operativnem programu ni navedla nobenih podatkov o projektu, v okviru katerega je predvidela opremljanje večine objektov v obeh aglomeracijah, ni mogoče preveriti, ali so investicije z njim usklajene.

Odhodki občine za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture JS KOV so v bilanci prihodkov in odhodkov zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 izkazani v znesku 114.747 EUR.

Podatki o zagotavljanju sredstev za financiranje infrastrukture JS KOV in realizirane vrednosti za leto 2017 so prikazani v tabeli 5.

²⁷ NRP 2017–2020, ki je sestavni del proračuna občine za leto 2017 in rebalansa proračuna občine za leto 2017.

Tabela 5: Zagotavljanje sredstev za financiranje infrastrukture JS KOV in realizirane vrednosti za leto 2017

Naziv proračunske postavke/investicije	Datum pogodbe/naročilnice	Vrednost pogodbe/naročilnice v EUR	Načrtovani znesek ¹⁾ v letu 2017 v EUR	Načrtovani znesek ²⁾ v letu 2017 v EUR	Realizirani znesek v letu 2017 v EUR
<i>1300497 – Meteorni kanal Preglav</i>			40.000	16.949	16.875
Gradbena, obrtniška in inštalaterska dela	21. 11. 2016	36.322			13.740
Projektna dokumentacija	9. 11. 2015	3.135			3.135
<i>1300481 – Kanalizacija Gortina – meteorna kanalizacija</i>			/	17.272	17.272
Gradbena, obrtniška in inštalaterska dela	23. 10. 2017	96.407			17.272
<i>150076 – Kanalizacija Gortina</i>			/	134.300	51.773
Gradbena, obrtniška in inštalaterska dela	23. 10. 2017	373.830			23.128
Investicijska dokumentacija	14. 3. 2014	19.800			19.800
Varnostni načrt	10. 11. 2017	4.200			4.200
Informiranje in obveščanje javnosti	10. 11. 2017	8.607			2.000
Svetovalne storitve	10. 11. 2017	10.000			1.000
Vodenje in koordiniranje	10. 11. 2017	10.000			1.000
Dodatni izvod projektne dokumentacije	24. 10. 2017	645			645
<i>150077 – Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava</i>			29.417	35.004	1.289
Priprava vloge za spremembo odločbe	13. 1. 2016	1.000			1.000
Popravilo poškodovane kanalizacije	28. 12. 2016	300			289
<i>150079 – Sanacija kanalizacije</i>			/	8.970	/
/					
<i>150082 – Sekundarna kanalizacija</i>			13.595	12.064	9.809
Gradnja fekalnega kanala Fratar	4. 5. 2017	6.121			1.736
Menjava jaškov Gortinska cesta	25. 7. 2017	2.800			2.800
Geodetski posnetek jaškov in greznic	15. 3. 2017	153			153
Dopolnitev geodetskega načrta	24. 10. 2017	150			150
Izdelava projektne dokumentacije – sekundarna kanalizacija Tuš - Mercator	12. 5. 2016	4.970			4.970

Naziv proračunske postavke/investicije	Datum pogodbe/naročilnice	Vrednost pogodbe/naročilnice v EUR	Načrtovani znesek ¹⁾ v letu 2017 v EUR	Načrtovani znesek ²⁾ v letu 2017 v EUR	Realizirani znesek v letu 2017 v EUR
<i>160155 – Komunalna opremljenost SE-3³⁾</i>			<i>113.000</i>	<i>175.121</i>	<i>17.729</i>
Gradnja fekalne in meteorne kanalizacije	8. 9. 2016	52.070			17.729
SKUPAJ			196.012	399.680	114.747

Opombe: ¹⁾ V proračunu občine za leto 2017.

²⁾ V veljavnem proračunu občine za leto 2017 (sprejeti rebalans proračuna občine za leto 2017 s prerazporeditvami).

³⁾ Občina je na proračunski postavki načrtovala sredstva za komunalno opremljanje naselja SE-3 Muta (gradnjo ceste, fekalno in meteorne kanalizacije, vodovod, javno razsvetljavo). Občina je z izbranim izvajalcem sklenila pogodbo za komunalno opremo v vrednosti 210.547 EUR (od tega za gradnjo fekalne in meteorne kanalizacije v vrednosti 52.070 EUR) in v letu 2017 plačala 163.294 EUR (od tega za gradnjo fekalne in meteorne kanalizacije 17.729 EUR).

Viri: proračun občine za leto 2017, veljavni proračun občine za leto 2017, zaključni račun proračuna občine za leto 2017, naročilnice, ponudbe, pogodbe, aneksi k pogodbam, konto kartice, podatki občine.

Občina je odhodke za financiranje infrastrukture JS KOV načrtovala v proračunu občine za leto 2017 v skupnem znesku 196.012 EUR na 4 proračunskih postavkah²⁸. Z rebalansom proračuna občine za leto 2017 je občina dodala še 3 proračunske postavke²⁹, na katerih je načrtovala odhodke za financiranje infrastrukture JS KOV v letu 2017. V veljavnem proračunu občine za leto 2017 so bila sredstva za financiranje infrastrukture JS KOV načrtovana v skupnem znesku 399.680 EUR. Občina odhodkov za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture v proračunu občine za leto 2017 ni v celoti načrtovala na način, ki omogoča pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij, ker:

- za investicijo Meteorni kanal Preglav v rebalansu proračuna občine za leto 2017 ni načrtovala celotnih odhodkov in tudi v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 ni prikazala celotnih odhodkov izvedenih del v znesku 34.349 EUR, in sicer ni prikazala dela odhodkov, ki so bili financirani iz pridobljenih sredstev sofinancerjev družb PETROL d.d., Ljubljana in TUŠ NEPREMIČNINE d.o.o.; glede na to, da je občina 21. 11. 2016 sama kot naročnik sklenila gradbeno pogodbo z izvajalcem gradbenih del in da iz sporazumov³⁰ izhaja, da bo zgrajen objekt v njeni lasti in upravljanju, bi občina morala v bilanci prihodkov in odhodkov zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 prikazati celotne odhodke investicije in prihodke oziroma delež financiranja investicije, ki sta ga prevzeli pravni osebi;

²⁸ 1300497 – Meteorni kanal Preglav, 150077 – Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava, 150082 – Sekundarna kanalizacija in 160155 – Komunalna opremljenost SE-3.

²⁹ 1300481 Kanalizacija Gortina – meteorna kanalizacija, 150076 – Kanalizacija Gortina in 150079 – Sanacija kanalizacije.

³⁰ Občina je 2. 3. 2017 z družbama TUŠ NEPREMIČNINE d.o.o. in PETROL d.d., Ljubljana sklenila sporazuma o ureditvi meteorne kanalizacije Preglav–Muta, iz katerih izhaja, da sta se družbi, ki sta lastnici objektov, za katere odvodnjavanje meteorne vode ni bilo ustrezno urejeno, občini zavezali poravnati vsaka 25-odstotni delež vrednosti investicije.

- je za izgradnjo fekalne in meteorne kanalizacije na Gortini (faza II in del faze III) sklenila pogodbo in anekse k pogodbi v skupni vrednosti 470.237 EUR, načrtovana sredstva v posebnem delu proračuna občine za leto 2017 in realizirana sredstva v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 je prikazala na 2 proračunskih postavkah³¹ v okviru 2 različnih programov, v NRP pa je investicijo načrtovala le kot 1 projekt v okviru 1 programa (1502 Zmanjševanje onesnaženja, kontrola in nadzor); pri tem pa občina v proračunu ni vzpostavila ustrezne povezave med programi in podprogrami v posebnem delu proračuna in projektom v NRP z vidika zagotavljanja transparentnosti proračunskih dokumentov;
- je na 1 proračunski postavki (150082 – Sekundarna kanalizacija) v okviru skupnega načrtovanega zneska odhodkov načrtovala več različnih investicij, iz obrazložitev proračunskih dokumentov pa ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih in realiziranih za posamezno investicijo v letu 2017; iz proračunskih dokumentov zato ni mogoče ugotoviti zneska načrtovanih in realiziranih sredstev za posamezno investicijo, s tem pa je onemogočena presoja, ali je bilo prevzemanje obveznosti in izplačilo sredstev proračuna v skladu s sprejetim proračunom občine; tudi v NRP 2017–2020 je občina v okviru 1 projekta³² načrtovala več investicij, enako kot v posebnem delu proračuna, pri tem pa ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih za posamezno investicijo v letu 2017.

Občina je v letu 2017 na področju odvajanja in čiščenja KOV poleg financiranja infrastrukture JS KOV (tabela 5) zagotovila in izplačala tudi sredstva za:

- odplačilo kreditov v znesku 92.659 EUR (72.032 EUR glavnice in 20.627 EUR obresti), ki so bili med drugim najeti tudi za projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava ter Kanalizacija Gortina;
- subvencioniranje cene storitev JS KOV v znesku 59.814 EUR na podlagi Sklepa št. 54 o določitvi višine cene izvajanja odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, ki ga je 26. 5. 2016 sprejel občinski svet in na podlagi katerega občina ceno storitve JS KOV v delu, ki se nanaša na ceno omrežnine, subvencionira v višini 50 %;
- plačilo zamudnih obresti izvajalcu del za projekt Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Drave – Zgornja Drava (proračunska postavka 150077) v znesku 26.868 EUR.

Sredstva za priključitev objektov, ki so v lasti občine, na javno kanalizacijsko omrežje je občina v letu 2017 načrtovala na 1 proračunski postavki (150081 – Priklopi občinskih stavb na kanalizacijsko omrežje), realizirana sredstva pa je prikazala na 2 proračunskih postavkah (150081 – Priklopi občinskih stavb na kanalizacijsko omrežje, 150082 – Sekundarna kanalizacija) v skupnem znesku 14.987 EUR. Iz prejetih računov za izvedbo kanalizacijskih priključkov pa je razvidno, da se del odhodkov v znesku 5.163 EUR nanaša na priključevanje objektov, ki niso v lasti občine, temveč v lasti fizičnih oseb.

Pojasnilo občine

Odbodki v znesku 5.163 EUR se nanašajo na dograditev oziroma podaljšanje obstoječih kanalizacijskih vodov (sekundarno kanalizacijo) do mesta priključitve objektov. Navedeni odbodki so pomotoma evidentirani na proračunski postavki 150081 – Priklopi občinskih stavb na kanalizacijsko omrežje, morali pa bi biti evidentirani na proračunski postavki 150082 – Sekundarna kanalizacija.

³¹ 1300481 – Kanalizacija Gortina – meteorna kanalizacija, 150076 – Kanalizacija Gortina.

³² OB081-17-0006 Sekundarna kanalizacija. Projekt, predviden v NRP 2017–2020, ustreza proračunski postavki, opredeljeni v posebnem delu proračuna občine za leto 2017.

Občina v reviziji ni predložila dokumentov, na podlagi katerih bi lahko preverili in potrdili, da se odhodki nanašajo na gradnjo sekundarne kanalizacije.

V NRP 2017–2020³³ je občina investicije načrtovala v okviru 6 projektov v enakih zneskih kot v posebnem delu proračuna³⁴, pri čemer je investicijo v kanalizacijo Gortina, ki jo je v posebnem delu proračuna načrtovala na 2 proračunskih postavkah (1300481 – Kanalizacija Gortina – meteorna kanalizacija in 150076 – Kanalizacija Gortina), načrtovala le v okviru 1 skupnega projekta.

Občina je investicijsko dokumentacijo pripravila za 3 projekte³⁵, za preostale projekte oziroma za investicije, načrtovane v okviru teh projektov, pa pred uvrstitvijo v NRP ni izdelala investicijske dokumentacije (vsaj DIIP) v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ. Občina je 2 projekta³⁶, za katera je pripravila (za 1 projekt v letu 2010, za 1 projekt v letu 2011) DIIP, v letu 2017 uvrstila v NRP 2017–2020 z ocenjeno vrednostjo investicije in časovnim načrtom izvedbe projekta, ki sta bila drugačna, kot sta bila določena v DIIP. Za 1 od teh 2 projektov³⁷ pa je občina v letu 2017 pripravila tudi investicijski program³⁸, vendar pa se podatki o projektu v NRP (predvidena vrednost investicije, časovni načrt izvedbe) ne ujemajo niti s podatki v investicijskem programu. Občina ni predložila dokumentov, na katerih bi temeljila vrednost in časovni načrt izvedbe investicij, predvidena z NRP.

Pojasnilo občine

V NRP je občina za projekt Kanalizacija Gortina opredelila višino odhodkov glede na možnost izgradnje v letu 2017 in predvidena sredstva sofinanciranja. Na podlagi zavrnjene vloge občine za pridobitev evropskih sredstev za sofinanciranje projekta Kanalizacija Gortina (iz leta 2014) je Vrhovno sodišče Republike Slovenije v letu 2017 sklep Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) odpravilo, občina pa je 4. 8. 2017 prejela nov sklep MGRT o dodelitvi nepovratnih sredstev za sofinanciranje tega projekta. Postopek do podpisa pogodbe o sofinanciranju projekta se je podaljšal do aprila 2018 in občina v letu 2017 ni pridobila sredstev za sofinanciranje.

Za financiranje infrastrukture JS KOV je občina v obrazložitvah posebnega dela proračuna občine za leto 2017, rebalansu proračuna občine za leto 2017 in NRP 2017–2020 za večino investicij predvidela financiranje iz občinskega proračuna, za investicijo Kanalizacija Gortina pa je predvidela tudi pridobitev evropskih sredstev.

³³ NRP 2017–2020, ki je sestavni del proračuna občine za leto 2017 in rebalansa proračuna občine za leto 2017.

³⁴ Občina investicije Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava v NRP 2017–2020, ki je sestavni del proračuna občine za leto 2017, ni načrtovala, načrtovala pa jo je v NRP 2017–2020, ki je sestavni del rebalansa proračuna občine za leto 2017.

³⁵ Za projekt OB081-11-0019 Odvajanje in čiščenje odpadnih vod je v letu 2007 sprejela predinvesticijsko zasnovo, za projekt OB081-11-0024 Kanalizacija Gortina je v letu 2011 sprejela dokument identifikacije investicijskega projekta (v nadaljevanju: DIIP), za projekt OB081-11-0025 Komunalna opremljenost SE-3 pa je DIIP sprejela v letu 2010.

³⁶ OB081-11-0025 Komunalna opremljenost SE-3, OB081-11-0024 Kanalizacija Gortina.

³⁷ OB081-11-0024 Kanalizacija Gortina.

³⁸ Objavljen na spletni strani občine kot del gradiva za sejo občinskega sveta z dne 10. 10. 2017, [URL: <https://www.muta.si/files/other/news/94/95624GRADIVO%20JAVNO.pdf>], 28. 2. 2020.

V skladu s 43. členom Zakona o javnih financah³⁹ (v nadaljevanju: ZJF) so namenski prejemki proračuna med drugim tudi prihodki od okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. V skladu s tretjim odstavkom 7. člena Zakona o financiranju občin⁴⁰ se z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, določi, da se sredstva okoljskih dajatev lahko porabijo le za:

- gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja, v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda, ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja odpadkov, in
- zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

ZJF v 43. členu določa tudi, da se v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, lahko določijo tudi druge vrste namenskih prejemkov in izdatkov proračuna. V drugem odstavku 80. člena ZJF je med drugim določeno, da se najemnina od oddaje stvarnega premoženja v najem lahko uporabi samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja države oziroma občine. ZPNačrt je v 84. členu določal, da je namenski vir financiranja gradnje komunalne opreme tudi komunalni prispevek, občina pa z odlokom, s katerim sprejme občinski proračun, določi komunalni prispevek kot namenski prihodek. V skladu s prvim odstavkom 9. člena Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna⁴¹ naj bi poročilo o realizaciji finančnega načrta neposrednega uporabnika med drugim vključevalo tudi obrazložitve posameznih vrst izdatkov iz realizacije finančnega načrta (pri čemer se posebej poudari obrazložitev posameznih vrst namenskih sredstev) ter obrazložitve prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF.

V 4. členu proračuna občine za leto 2017 je občina glede namenskih prejemkov določila, da so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, namenski prihodki tudi prihodki požarne takse po 59. členu Zakona o varstvu pred požarom⁴², prihodki od namensko zbranih republiških taks od porabljene vode, prihodki republiških sredstev za sofinanciranje investicij in prihodki od namensko zbranih republiških taks od zbranih odpadkov. Drugih namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture JS KOV pa občina ni opredelila.

Iz obrazložitev zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 je razvidno, da so bile vse investicije financirane iz občinskega proračuna. Glede namenskih prejemkov je iz obrazložitev zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 razvidna višina posameznih vrst prejemkov, ki jih je občina prejela, katere investicije oziroma projekte infrastrukture JS KOV je občina financirala iz namenskih prejemkov, pa iz proračunskih dokumentov ni razvidno.

Povzetek

Občina niti v proračunu občine za leto 2017 niti v operativnem programu ni opredelila ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina za financiranje infrastrukture JS KOV načrtovala v proračunu občine za leto 2017 oziroma v NRP 2017–2020, so bile sicer namenjene

³⁹ Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13-popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617.

⁴⁰ Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUJFO in 71/17.

⁴¹ Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10.

⁴² Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12 in 61/17 – GZ.

opremljanju aglomeracij, ker pa občina v operativnem programu ni navedla nobenih podatkov o projektu, v okviru katerega je predvidela opremljanje večine objektov v obeh aglomeracijah, ni mogoče preveriti, ali so investicije usklajene s tem projektom.

Občina je v letu 2017 zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture JS KOV, odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje je načrtovala v proračunu občine za leto 2017, večletne investicije pa je uvrstila v NRP 2017–2020. Poleg sredstev za zagotavljanje infrastrukture JS KOV je občina v letu 2017 zagotovila tudi sredstva za odplačilo kredita za izgradnjo KČN in kanalizacije, sredstva za subvencioniranje cene storitev JS KOV in sredstva za plačilo zamudnih obresti. Občina odhodkov za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture v proračunu občine za leto 2017 ni v celoti načrtovala na način, ki omogoča pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij. Občina je za 3 projekte pripravila investicijsko dokumentacijo, vendar pa je 2 projekta uvrstila v NRP 2017–2020 z ocenjeno vrednostjo investicije in časovnim načrtom izvedbe projekta, ki sta bila drugačna, kot sta bila določena v DIIP oziroma v investicijskem programu. Za preostale projekte oziroma investicije, načrtovane v okviru teh projektov, pa občina pred uvrstitvijo v NRP ni izdelala DIIP.

Za financiranje infrastrukture JS KOV je občina v obrazložitvah posebnega dela proračuna občine za leto 2017, rebalansu proračuna občine za leto 2017 in NRP 2017–2020 za večino investicij predvidela financiranje iz občinskega proračuna, za 1 investicijo pa je predvidela tudi pridobitev evropskih sredstev. V proračunu občine za leto 2017 je kot namenske prejemke za financiranje infrastrukture JS KOV določila prihodke od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda in prihodke državnih sredstev za sofinanciranje investicij, drugih namenskih prejemkov pa občina ni opredelila. Iz obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije v infrastrukturo JS KOV financirane iz občinskega proračuna, za katere investicije infrastrukture JS KOV so bili porabljeni namenski prejemki, pa iz proračunskih dokumentov ni razvidno.

2.1.4 Določitev načina in oblike zagotavljanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter opredelitev nalog, storitev, oskrbovalnih standardov in ukrepov

Občina je bila učinkovita pri določitvi načina in oblike zagotavljanja JS KOV ter opredelitvi nalog, storitev, oskrbovalnih standardov in ukrepov, če je pripravila in sprejela odlok, v katerem je opredelila:

- način in obliko zagotavljanja JS KOV;
- oskrbovalne standarde glede opremljenosti aglomeracij in območij izven meja aglomeracij v občini;
- obvezne storitve JS KOV (za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo, in za objekte, ki niso priključeni na javno kanalizacijo);
- naloge JS KOV (na primer odvajanje in čiščenje ter prevoz in odvoz KOV, prevzem, odvoz in obdelavo blata);
- ukrepe, ki prispevajo in omogočajo učinkovito izvajanje JS KOV.

Občinski svet je 17. 12. 2015 sprejel odlok o KOV, s katerim je uredil način in splošne pogoje izvajanja JS KOV na območju občine, in sicer organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja javne službe, obvezne storitve in naloge javne službe, javna pooblastila izvajalcu JS, vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe, načine izvajanja javne službe, pravice in obveznosti izvajalca JS, pravice in obveznosti uporabnikov javne službe (v nadaljevanju: uporabnik JS), vire financiranja javne

službe, osnove za oblikovanje cen in obračun storitev ter nadzor nad izvajanjem javne službe. V 4. členu odloka o KOV je določeno, da JS KOV na celotnem območju občine zagotavlja JKP Radlje ob Dravi.

Odlok o KOV je občina sprejela na podlagi takrat veljavne Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode⁴³ (v nadaljevanju: uredba o KOV iz leta 2011) in ga do konca leta 2017 ni dopolnila, spremenila ali uskladila z določbami uredbe o KOV, ki je veljala v letu 2017. Odlok o KOV v 3. členu določa, da vrste nalog in ukrepe, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe, in standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni za odvajanje in čiščenje KOV, določa uredba o KOV iz leta 2011. Tudi izrazi, uporabljeni v odloku o KOV, imajo enak pomen kot izrazi, ki jih je določala uredba o KOV iz leta 2011.

Uredba o KOV iz leta 2011 je glede standardov opremljenosti določala enako, kot je določala uredba o KOV, veljavna v letu 2017, da morajo biti aglomeracije opremljene z javno kanalizacijo in KČN, vendar pa je predvidevala manj možnih izjem in drugačne pogoje zanje. Občina je glede priključitve na javno kanalizacijo v 17. členu odloka o KOV določila, da je na območjih, kjer je javna kanalizacija zgrajena ali se gradi, obvezna priključitev objekta na javno kanalizacijo, obenem pa je določila tudi 2 izjemi od tega pravila, ki v uredbi o KOV nista določeni:

- v petem odstavku 17. člena odloka o KOV je določeno, da priključitev na javno kanalizacijsko omrežje ni obvezna, če bi bile tehnične rešitve, ki bi to omogočile, nesorazmerno drage (bi presegle povprečni strošek priključka za več kot 100 %); uredba o KOV, veljavna v letu 2017, je smiselno podobno izjemo dopuščala glede načina opremljanja aglomeracije le, če je bila obremenitev okolja zaradi KOV iz takšnega objekta manjša od 50 PE⁴⁴;
- v šestem odstavku 17. člena odloka o KOV je določeno, da priključitev na javno kanalizacijsko omrežje ni obvezna v primeru, da uporabnik odvaja KOV v MKČN, ki je bila zgrajena in predana v uporabo skladno s predpisi; takšne izjeme uredba o KOV ne dovoljuje.

Glede območij izven aglomeracij je občina v 20. členu odloka o KOV določila, da morajo na območjih, kjer po programu odvajanja in čiščenja⁴⁵, ki ga mora pripraviti izvajalec JS, ni predvidena gradnja javne kanalizacije, lastniki objektov v zakonsko predpisanih rokih, ki so navedeni v veljavni zakonodaji in v tem programu, nadomestiti obstoječe greznice z MKČN ali nepretočnimi greznicami. Program izvajanja 2017 pa ne določa območij, kjer gradnja javne kanalizacije ni predvidena, kot tudi ne rokov v zvezi z opremljanjem objektov na teh območjih. Odlok o KOV v 20. členu za območja izven aglomeracij določa še, da posamezni uporabniki JS lahko zgradijo skupno MKČN do 50 PE. Iz nestanovanjskih stavb pa se KOV lahko odvaja v MKČN z zmogljivostjo, enako ali večjo od 50 PE, kar je predvidevala tudi uredba o KOV iz leta 2011 v sedmem odstavku 7. člena, uredba o KOV pa tako možnost predvideva za vse objekte, za katere niso izpolnjeni pogoji za priklop na javno kanalizacijo sosednje aglomeracije.

⁴³ Uradni list RS, št. 88/11, 8/12, 108/13 in 98/15. Uredba je veljala od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2015, ko je pričela veljati uredba o KOV.

⁴⁴ Peti odstavek 19. člena uredbe o KOV.

⁴⁵ Vsebinsko gre za program izvajanja v skladu s 26. členom uredbe o KOV.

Občina je z odlokom o KOV večinoma določila vse obvezne storitve JS KOV. Glede obveznih storitev za objekte, ki so oziroma niso priključeni na javno kanalizacijo, pa nekatere določbe odloka o KOV še niso povsem prilagojene uredbi o KOV. Pomanjkljivosti odloka o KOV glede na uredbo o KOV so:

- obveznih storitev ne deli glede na kriterij, ali gre za objekt, ki je oziroma ni priključen na javno kanalizacijo, kot to določa uredba o KOV, temveč glede na kriterij, ali gre za del naselja, ki je oziroma ni opremljen z javno kanalizacijo;
- kot eno od obveznih storitev JS KOV še vedno določa prve meritve in obratovalni monitoring oziroma izdelavo ocene obratovanja za MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, za katere je v uredbi o KOV kot obvezna storitev določeno njihovo pregledovanje;
- v 8. členu med nalogami in storitvami JS KOV ne določa obdelave blata, ki je ena od obveznih storitev JS KOV po uredbi o KOV; vendar pa je v šesti alineji prvega odstavka 8. člena določeno, da izvajalec JS v delu naselja, opremljenim z javno kanalizacijo, zagotavlja tudi druge storitve skladno s predpisi; v 7. in 22. členu pa je navedeno tudi, da izvajalec JS zagotavlja obdelavo blata iz obstoječih greznic in MKČN;
- odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode z javnih površin določa kot obvezno storitev JS KOV ob pogoju, ki ga uredba o KOV ne določa, in sicer da zanjo ni mogoče zagotoviti ravnanja v skladu z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo⁴⁶ (v nadaljevanju: uredba o emisiji), to je odvajanja neposredno ali posredno v vode; obenem pa odlok o KOV med nalogami in storitvami JS KOV ne določa odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh, ki je ob izpolnjevanju istega pogoja (da zanjo ni mogoče zagotoviti ravnanja v skladu z uredbo o emisiji) po uredbi o KOV obvezna storitev JS KOV; v 31. členu pa je določeno, da je obveznost izvajalca JS med drugim tudi zagotavljanje odvajanja in čiščenja padavinskih voda, ki se s streh in javnih površin odvajajo v kanalizacijsko omrežje;
- odvajanje padavinske odpadne vode z zasebnih površin in odvajanje in čiščenje industrijskih odpadnih voda po eni strani določa kot obvezno storitev JS KOV (prvi odstavek 8. člena), po drugi pa kot posebno storitev JS KOV, ki naj bi se izvajala po ceniku posebnih storitev (drugi odstavek 7. člena);
- kot obvezne storitve za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo, ne določa tudi dodatne obdelave KOV.

Opredelitev obveznih storitev javne službe v odloku o KOV v primerjavi z ureditvijo obveznih storitev javne službe, kot so določene v 16., 17. in 44. členu⁴⁷ uredbe o KOV, je prikazana v tabeli 6.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15.

⁴⁷ Uredba o KOV v 44. členu določa obvezne storitve za obstoječe objekte v prehodnem obdobju do njihove prilagoditve zahtevam te uredbe.

Tabela 6: Opredelitev obveznih storitev javne službe v odloku o KOV v primerjavi z uredbo o KOV

Obvezne storitve javne službe po uredbi o KOV	Obvezne storitve javne službe po odloku o KOV
Objekti, ki so priključeni na javno kanalizacijo	
Odvajanje in čiščenje KOV, ki se odvaja v javno kanalizacijo, ter njena dodatna obdelava	○
Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo z javnih površin	○
Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo s streh, če zanj ni mogoče zagotoviti ravnanja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo	○
Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo z zasebnih utrjenih površin, ki niso večje od 100 m ² in pripadajo objektu, iz katerega se odvaja KOV ali padavinska odpadna voda s streh, če tako določa občinski predpis, ki ureja JS KOV	☑
Obdelava blata na območju KČN, ki je opremljena za prevzem in obdelavo blata	○
Objekti, ki niso priključeni na javno kanalizacijo	
Prevzem in odvoz KOV, ki se zbira v nepretočnih greznicah in KČN, ter njeno čiščenje	☑
Prevzem in odvoz blata iz MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in iz MKČN iz petega odstavka 21. člena uredbe o KOV najmanj 1-krat na 3 leta	☑
Prevzem blata iz obstoječih pretočnih greznic najmanj 1-krat na 3 leta	☑
Obdelava blata, prevzetega iz MKČN in obstoječih pretočnih greznic	○
Pregledovanje MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE	☒

Legenda: ☑ – obvezna storitev JS KOV je opredeljena,

☒ – obvezna storitev JS KOV ni opredeljena,

○ – obvezna storitev JS KOV je opredeljena deloma (ne dovolj natančno in ne z vso potrebno vsebino).

Vira: uredba o KOV, odlok o KOV.

Z odlokom o KOV so večinoma določene tudi druge naloge JS KOV ter ukrepi za izvajanje JS KOV:

- redno vzdrževanje javne kanalizacije;
- izdelava programa izvajanja;
- vodenje evidence o izvajanju JS KOV;
- poročanje o izvajanju JS KOV;
- priključevanje novih uporabnikov JS;
- tehnični in vzdrževalni ukrepi za izvajanje JS KOV (odlok o KOV ne določa obveznosti, da morajo imeti objekti in naprave javne kanalizacije ustrezno hidravlično zmogljivost in ne določa obveznosti zagotovitve čiščenja zadržanega čistilnega vala po končanem nalivu ter zagotovitve tehničnih ukrepov za zadrževanje padavinske odpadne vode pri omrežju za odvajanje izključno teh voda);

- obveščanje uporabnikov JS (odlok o KOV ne določa obveznosti obveščanja uporabnikov JS o mestu čiščenja odpadne vode in blata ter pogojih odvajanja odpadne vode v javno kanalizacijo, kot to predvidevata prvi in drugi odstavek 25. člena uredbe o KOV, določa pa tudi daljši končni rok za izvedbo obveznih storitev v primeru, ko pride do prestavitve prvotno predvidenega datuma izvedbe);
- nekatere obveznosti upravljavca MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE (odlok o KOV še vedno predvideva izvedbo obratovalnega monitoringa oziroma ocene o obratovanju v skladu s prej veljavnimi predpisi, ne določa pa obveznosti hrambe in predložitve vseh podatkov o MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, kot je to določala uredba o KOV v tretjem, četrtem in petem odstavku 28. člena);
- nekatere obveznosti lastnikov objektov, ki niso priključeni na javno kanalizacijo (odlok o KOV ne določa obveznosti glede obveščanja izvajalca JS o začetku obratovanja oziroma uporabe nepretočne greznice ter glede hrambe dokumentacije in predložitve podatkov izvajalcu JS v skladu z 29. in 45. členom⁴⁸ uredbe o KOV).

Odlok o KOV med ukrepi, ki omogočajo učinkovito izvajanje JS KOV, ureja tudi vodenje nekaterih upravnih postopkov in postopkov v skladu z javnimi pooblastili v zvezi z načrtovanjem in gradnjo infrastrukture ter priključevanjem uporabnikov JS na javno kanalizacijo (na primer izdaja soglasij k projektnim rešitvam in soglasij za izvedbo kanalizacijskega priključka) ter vodenje katastra javne kanalizacije. Določa pa tudi prekrške, ki se nanašajo na uporabnika JS oziroma uporabo obveznih storitev JS KOV, česar uredba o KOV ne predpisuje, občini pa omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Pojasnilo občine

Uredba o KOV je bila v Uradnem listu RS objavljena 18. 12. 2015, torej dan po sprejemu odloka o KOV. Odlok o KOV v prvi alineji 3. člena določa, da vrste nalog in ukrepe, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe, in standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni za odvajanje in čiščenje KOV, določa uredba o KOV iz leta 2011. Pri pregledu odloka o KOV je občina ocenila, da njegova vsebina ni v nasprotju z uredbo o KOV, ki je bila sprejeta v letu 2015. Za vsebine, ki jih določila odloka o KOV ne vsebujejo, pa je občina uporabila določila uredbe o KOV, ki je občinskemu odloku nadrejen predpis.

Odlok o KOV je občina sprejela na podlagi uredbe o KOV iz leta 2011, ki se tako glede ureditve standardov opremljenosti kot tudi glede določitve obveznih storitev JS KOV, drugih nalog JS KOV ter ukrepov za izvajanje JS KOV razlikuje od veljavne uredbe o KOV. Glede na navedeno ocenjujemo, da bi občina določbe odloka morala uskladiti z veljavnimi predpisi.

Ukrep občine

Občina je oktobra 2020 pripravila osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Muta s terminskim načrtom obravnave na odborih občinskega sveta in na občinskem svetu.

Povzetek

Občinski svet je 17. 12. 2015 na podlagi uredbe o KOV iz leta 2011 sprejel odlok o KOV, ki ureja način izvajanja JS KOV na območju občine in določa, da JS KOV na celotnem območju občine zagotavlja

⁴⁸ Uredba o KOV je v 45. členu določala obveznosti lastnikov obstoječih objektov, ki so opremljeni z obstoječo pretočno greznico, v prehodnem obdobju do njihove prilagoditve zahtevam te uredbe.

JKP Radlje ob Dravi. Odlok o KOV je občina sprejela na podlagi takrat veljavne uredbe o KOV iz leta 2011 in ga do konca leta 2017 ni dopolnila, spremenila ali uskladila z določbami uredbe o KOV, ki je veljala v letu 2017. Ureditvi se glede standardov opremljenosti razlikujeta predvsem glede možnih izjem od opremljanja z javno kanalizacijo, nekatere razlike pa so tudi v določenih standardih za opremljanje območij izven aglomeracij. Glede priključitve na javno kanalizacijo je občina v odloku o KOV določila tudi 2 izjemi od pravila o obvezni priključitvi objekta na javno kanalizacijo, ki v uredbi o KOV nista dovoljeni. Z odlokom o KOV je občina večinoma določila vse obvezne storitve in druge naloge JS KOV ter ukrepe za izvajanje JS KOV, ki pa niso povsem prilagojeni storitvam, drugim nalogam in ukrepom, opredeljenim v uredbi o KOV. Prav tako pa v odloku o KOV niso z vso potrebno vsebino oziroma ne dovolj natančno določene nekatere druge obvezne storitve in druge naloge JS KOV ter ukrepi za izvajanje JS KOV. Občina je v odloku o KOV določila tudi prekrške v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti uporabnika JS, česar uredba o KOV ne določa, občini pa omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja KOV.

2.1.5 Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri pridobitvi, preveritvi in potrditvi programa izvajanja z ustrezno vsebino, če je:

- od izvajalca JS pravočasno (najkasneje do 31. 10. koledarskega leta pred začetkom njegove veljavnosti) pridobila program izvajanja za obdobje 4 koledarskih let (veljaven v letu 2017) in morebitno spremembo programa izvajanja;
- preverila in potrdila program izvajanja, ki vsebuje vsaj naslednje podatke:
 - osnovne podatke (podatke o izvajalcu JS, podatke o naseljih in aglomeracijah, kjer se izvaja JS KOV);
 - podatke o infrastrukturi in osnovnih sredstvih (podatke o KČN, podatke o javnem kanalizacijskem omrežju);
 - opredelitev načina izvajanja JS KOV (načrt vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, načrt izvajanja javne službe, način zagotavljanja obdelave blata, način obveščanja uporabnikov JS);
 - pogoje in časovni načrt izvajanja posameznih obveznih storitev JS KOV;
- v primeru neustrezne vsebine zahtevala dopolnitev programa izvajanja.

Odlok o KOV v prvem odstavku 5. člena določa, da program izvajanja pripravi izvajalec JS in po uskladitvi potrdi občinski svet.

JKP Radlje ob Dravi je pripravilo program izvajanja 2017, iz katerega izhaja, da je bil pripravljen decembra 2016, vsebuje žig izvajalca JS, ni pa ga potrdila odgovorna oseba izvajalca JS. Iz dokumentacije, ki jo je predložila občina, ni razvidno:

- kdaj je občina od izvajalca JS pridobila program izvajanja 2017, zato ne moremo potrditi pravočasnosti njegove pridobitve; pravočasna pridobitev programa izvajanja (najkasneje do 31. 10. koledarskega leta pred začetkom njegove veljavnosti) omogoča občini, da pred potrditvijo in začetkom veljavnosti programa preveri njegovo ustreznost in po potrebi zahteva njegovo dopolnitev;
- ali je občina preverila vsebino programa izvajanja 2017, zato ne moremo potrditi, da je občina preverila ustreznost vsebine programa izvajanja 2017.

Občinski svet programa izvajanja 2017 ni niti obravnaval niti potrdil, s sklepom⁴⁹ pa ga je v delu, ki se nanaša na občino, potrdil župan.

V programu izvajanja 2017 je navedeno, da je pripravljen na podlagi uredbe o KOV iz leta 2011, čeprav je ta prenehala veljati že 31. 12. 2015, ko je pričela veljati uredba o KOV. Program izvajanja 2017 je pripravljen samo za 1 koledarsko leto, čeprav bi moral biti pripravljen za obdobje 4 koledarskih let, ne vsebuje Priloge 8 – Načrt vzdrževanja kanalizacije (vsebuje le Prilogo 4 – Nepretočne greznice 2017⁵⁰ in Prilogo 5 – Nepretočne greznice – vse⁵¹). V tabeli 7 je prikazana vsebina po vsebinskih sklopih, ki je oziroma ni vključena v program izvajanja 2017.

⁴⁹ Št. 00704-0033/2016-1 z dne 28. 12. 2016.

⁵⁰ V prilogi so navedene nepretočne greznice po naslovih po posameznih občinah, v katerih JKP Radlje ob Dravi izvaja JS KOV.

⁵¹ V prilogi so navedene nepretočne greznice po naslovih po posameznih naseljih v občini.

Tabela 7: Vsebina po vsebinskih sklopih, ki je/ni vključena v program izvajanja 2017

Vsebina po vsebinskih sklopih	Program izvajanja 2017
Osnovni podatki	
Podatki o izvajalcu JS	☑
Podatki o naseljih, kjer se izvaja JS KOV	○
Podatki o aglomeracijah, kjer se izvaja JS KOV	○
Podatki o infrastrukturi in osnovnih sredstvih	
Podatki o javnem kanalizacijskem omrežju	○
Podatki o KČN	○
Opredelitev načina izvajanja JS KOV	
Način izvajanja JS KOV v posameznih objektih	☒
Načrt vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije	☒
Načrt izvajanja JS KOV za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo	☒
Načrt izvajanja JS KOV za objekte, iz katerih se KOV odvaja v nepretočne greznice	☒
Načrt izvajanja JS KOV za objekte, iz katerih se KOV odvaja v MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE	☒
Način zagotavljanja obdelave blata	☑
Način obveščanja uporabnikov JS	○
Pogoji in časovni načrt izvajanja posameznih obveznih storitev JS KOV	☒

Legenda: ☑ – vsebina, ki je vključena v program izvajanja 2017,
 ☒ – vsebina, ki ni vključena v program izvajanja 2017,
 ○ – vsebina, ki je deloma vključena v program izvajanja 2017 (ne dovolj natančno in ne z vso potrebno vsebino).

Vir: program izvajanja 2017.

Program izvajanja 2017 v okviru osnovnih podatkov med drugim vsebuje podatke o izvajalcu JS (naziv, naslov, davčno številko, odgovorno osebo JKP Radlje ob Dravi), imenu naselij ter imenu in identifikacijski št. aglomeracij v občini. Pri podatku o aglomeracijah so v programu izvajanja 2017 navedene 3 aglomeracije⁵², v katerih naj bi se izvajala JS KOV, čeprav sta v državnem operativnem programu, ki je bil sprejet v letu 2010 in v letu 2011 dopolnjen, na območju občine določeni 2 aglomeraciji (povezava s točko 1.3.2 tega poročila). Pri podatku o naseljih je v programu izvajanja 2017 navedeno 1 naselje (Muta), v katerem naj bi

⁵² Identifikacijska št. 10956 Gortina, identifikacijska št. 10977 Gortina (ni določena v državnem operativnem programu), identifikacijska št. 16373 Muta.

se izvajala JS KOV, čeprav občina obsega 6 naselij. Podatek o vseh 6 naseljih pa program izvajanja 2017 vsebuje pri podatkih o obstoječih greznicah, kjer je navedeno število greznic po posameznih naseljih v občini.

V okviru podatkov o infrastrukturi in osnovnih sredstvih program izvajanja 2017 med drugim vsebuje podatke o identifikacijski št. 2 KČN ter dolžini (17.456 m) in sestavi kanalizacijskega omrežja (mešano kanalizacijsko omrežje meri 11.446 m, fekalno kanalizacijsko omrežje meri 6.010 m), ne vsebuje pa podatkov o nazivu in zmogljivosti posamezne KČN, dolžini meteornege kanalizacijskega omrežja ter številu morebitnih črpališč, razbremenilnikov in zadrževalnih bazenov na kanalizacijskem sistemu.

V okviru opredelitve načina izvajanja JS KOV program izvajanja 2017 vsebuje le način zagotavljanja obdelave blata in delno tudi način obveščanja uporabnikov JS, ne vsebuje pa načina izvajanja JS KOV v posameznih objektih, načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije ter nobenega načrta izvajanja JS KOV (načrta izvajanja javne službe za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo, načrta izvajanja javne službe za objekte, iz katerih se KOV odvaja v nepretočne greznice, načrta izvajanja javne službe za objekte, iz katerih se KOV odvaja v MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE).

Glede vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije je v programu izvajanja 2017 navedeno, da je za organizacijo vzdrževanja potrebna evidenca javnega kanalizacijskega omrežja in da je pogostost čiščenja odvisna od stanja javnega kanalizacijskega omrežja, naveden pa je tudi opis storitev čiščenja v primeru zamašitve javne kanalizacije. Navedena je Priloga 8 – Načrt vzdrževanja kanalizacije, ki pa programu izvajanja 2017 ni priložena. Program izvajanja 2017 ne vsebuje načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, v katerem bi bile opredeljene vrste čiščenja in vzdrževanja ter pogostost njihovega izvajanja za posamezne dele javnega kanalizacijskega sistema.

Glede izvajanja JS KOV program izvajanja 2017 vsebuje podatke o številu pretočnih in nepretočnih greznic po naseljih v občini ter pogostosti praznjenja greznic in MKČN (praznijo se 1-krat letno v obdobju od 15. 3. do 30. 10.). V programu izvajanja 2017 je navedeno, da bo terminski načrt praznjenja greznic pripravljen po sprejetju programa odvoza grezničnih gošč. Občina ni predložila dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da bi od izvajalca JS pridobila in zahtevala program odvoza grezničnih gošč in terminski načrt praznjenja greznic. Program izvajanja 2017 ne vsebuje načina izvajanja JS KOV v posameznih objektih in tudi nobenega načrta izvajanja JS KOV.

Glede načina obveščanja uporabnikov JS je v programu izvajanja 2017 določeno, da izvajalec JS uporabnike JS obvešča redno (vsaj 1-krat mesečno) z objavami na spletni strani izvajalca JS in obvestili po lokalnem radiu, v primeru motene oskrbe pa z obvestili po lokalnem radiu. Program izvajanja 2017 ne vsebuje načina obveščanja uporabnikov JS glede dejanske izvedbe obveznih storitev JS KOV (prevzema KOV in blata iz greznic in MKČN, pregleda MKČN).

Program izvajanja 2017 ni bil pripravljen za obdobje 4 koledarskih let, ni ga podpisala odgovorna oseba izvajalca JS, ni vseboval vseh prilog in ni bil vsebinsko ustrezen, ker:

- ni vseboval načina izvajanja JS KOV v posameznih objektih, načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, posameznih načrtov izvajanja JS KOV ter pogojev in časovnega načrta izvajanja posameznih obveznih storitev JS KOV;
- so bili nekateri podatki (o naseljih in aglomeracijah, kjer se izvaja JS KOV, o javnem kanalizacijskem omrežju in KČN ter načinu obveščanja uporabnikov JS) v njem nepopolni in netočni.

Čeprav program izvajanja 2017 ni bil vsebinsko ustrezen, občina nanj ni imela pripomb in od izvajalca JS ni zahtevala dopolnitev, ampak ga je župan 28. 12. 2016 potrdil.

Ukrepi občine

Občina je 11. 9. 2020 z dopisom pozvala JKP Radlje ob Dravi k predložitvi predloga programa izvajanja JS KOV v občini za obdobje 4 koledarskih let, in sicer najkasneje do 31. 10. 2020.

Povzetek

Iz dokumentacije, ki jo je predložila občina, ni razvidno, kdaj je občina od izvajalca JS pridobila program izvajanja 2017 in ali je preverila njegovo vsebino, zato ne moremo potrditi, da je občina program izvajanja 2017 od izvajalca JS pridobila pravočasno in da je preverila ustreznost njegove vsebine. Program izvajanja 2017 ni bil pripravljen za obdobje 4 koledarskih let, ni vseboval podpisa odgovorne osebe izvajalca JS in vseh prilog ter je bil vsebinsko neustrezen, saj ni vseboval načina izvajanja JS KOV v posameznih objektih, načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, posameznih načrtov izvajanja JS KOV ter pogojev in časovnega načrta izvajanja posameznih obveznih storitev JS KOV, nekateri podatki pa so bili nepopolni in netočni. Čeprav program izvajanja 2017 ni bil vsebinsko ustrezen, občina nanj ni imela pripomb in od izvajalca JS ni zahtevala dopolnitev, ampak ga je župan potrdil, občinski svet pa ga ni obravnaval in potrdil.

2.2 Spremljanje in poročanje o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V zvezi z učinkovitostjo pri spremljanju in poročanju o izvajanju JS KOV smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina:

- spremljala izvajanje JS KOV;
- občinskemu svetu poročala o izvajanju JS KOV;
- vzpostavila sistem, da bi občanom omogočila izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem JS KOV.

2.2.1 Spremljanje izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri spremljanju izvajanja JS KOV, če je:

- določila odgovorno osebo ter opredelila naloge in aktivnosti za spremljanje izvajanja JS KOV;
- vsaj 1-krat letno od izvajalca JS zahtevala in pridobila poročilo o opravljenih storitvah JS KOV v letu 2017;
- spremljala opravljene storitve izvajalca JS v letu 2017, jih primerjala z načrtovanimi storitvami, opredeljenimi v programu izvajanja za leto 2017, ter pridobila ustrezna dokazila vsaj za naslednje storitve: vzdrževanje in čiščenje javne kanalizacije, prevzem in čiščenje celotne količine KOV iz greznic in MKČN ter pregled MKČN;
- spremljala aktivnosti izvajalca JS pri priključevanju objektov na javno kanalizacijsko omrežje, zlasti obveščanje lastnikov objektov in izdajanje soglasij za izvedbo kanalizacijskega priključka;
- raziskala in pojasnila razloge za morebitno neustrezno izvajanje JS KOV in sprejela ukrepe za izboljšanje izvajanja JS KOV.

Občina ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog in aktivnosti za spremljanje izvajanja JS KOV.

Pojasnilo občine

Na podlagi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v občinski upravi Občine Muta⁵³ (v nadaljevanju: pravilnik o sistemizaciji) in Kataloga delovnih mest v občinski upravi Občine Muta (v nadaljevanju: katalog delovnih mest), ki je priloga pravilnika o sistemizaciji, je javna uslužbenka na delovnem mestu svetovalec za okolje in prostor zadolžena za vse aktivnosti v zvezi s spremljanjem in izvajanjem nalog na področju gradnje in vzdrževanja komunalne infrastrukture, med katere sodi tudi JS KOV.

V katalogu delovnih mest, ki je priloga pravilnika o sistemizaciji, je občina med nalogami za delovno mesto svetovalec za okolje in prostor opredelila tudi pripravo analiz, razvojnih projektov, informacij, poročil in drugih gradiv s področja okolja, prostora in komunalne infrastrukture ter izvajanje nalog v zvezi z gradnjo in urejanjem komunalne infrastrukture, ni pa opredelila nalog in aktivnosti za spremljanje izvajanja JS KOV, zato ne moremo upoštevati, da je občina z določitvijo nalog in zasedbo delovnega mesta svetovalec za okolje in prostor določila odgovorno osebo in opredelila naloge in aktivnosti za spremljanje izvajanja JS KOV.

Ukrep občine

Župan je 2. 9. 2020 sprejel sklep, s katerim je določil odgovorno osebo ter opredelil naloge in aktivnosti za spremljanje izvajanja gospodarske JS KOV.

Občina od izvajalca JS ni zahtevala in ni pridobila poročila, iz katerega bi bile razvidne dejansko opravljene storitve v letu 2017, je pa pridobila:

- mesečne delovne naloge za vzdrževanje javnega kanalizacijskega omrežja v letu 2017, iz katerih sta razvidna opis in datum izvedenih vzdrževalnih del;
- evidenco prevzema KOV iz pretočnih in nepretočnih greznic v letu 2017, iz katere je razvidna količina prevzete KOV po dnevih in posameznih uporabnikih JS;
- poročili o pregledu 2 MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, v letu 2017;
- dnevnika obratovanja 2 KČN, iz katerih so razvidna vsa redna in vzdrževalna dela na javni kanalizaciji s KČN v letu 2017.

Občina je od izvajalca JS pridobila dokumentacijo (delovne naloge za vzdrževanje kanalizacijskega omrežja, evidenco prevzema KOV iz greznic, poročili o pregledu MKČN, dnevnika obratovanja KČN), iz katere so razvidne dejansko opravljene storitve JS KOV v letu 2017, in sicer vzdrževanje in čiščenje javne kanalizacije (kanalizacijskega omrežja in KČN), praznjenje KOV iz greznic in pregled MKČN. Vendar pa občina na podlagi pridobljene dokumentacije ni mogla izvesti primerjave med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, ker ni zagotovila pogojev za spremljanje, saj načrtovane storitve v programu izvajanja 2017 niso bile opredeljene oziroma program izvajanja 2017 ne vsebuje načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije in posameznih načrtov izvajanja JS KOV (povezava s točko 2.1.5 tega poročila). Po podatkih občine je bilo v letu 2017 izpraznjenih 59 greznic in pregledani 2 MKČN.

Priključitev objekta na javno kanalizacijo je po določilu prvega odstavka 17. člena odloka o KOV obvezna na območjih, kjer je zgrajena, se gradi, obnavlja ali preureja javna kanalizacija. Izvajalec JS mora lastniku objekta posredovati pogoje za priključitev. Priključitev objekta na javno kanalizacijo se mora pod nadzorom izvajalca JS opraviti v roku 6 mesecev od prejema obvestila o obvezni priključitvi, in sicer na

⁵³ Št. 00703-0003/2016 z dne 26. 9. 2016.

podlagi pisne vloge investitorja ali lastnika objekta s predložitvijo izpolnjenih pogojev za priključitev (eden izmed pogojev za priključitev je tudi dokazilo o plačilu komunalnega prispevka). Pregled in prevzem kanalizacijskega priključka izvede izvajalec JS (tretji odstavek 18. člena odloka o KOV). Občina mora spremljati priključevanje objektov na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje.

V postopku priključitve objektov na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje občina lastnikom objektov posreduje obvestilo o obveznosti priključitve, izvajalec JS pa jim posreduje pogoje za priključitev. Na podlagi izpolnjene vloge za izdajo soglasja izvajalec JS lastnikom objektov izda soglasje za priključitev s tehničnimi pogoji priključevanja (po potrebi tudi s terenskim ogledom mesta priključevanja). Iz dokumentacije, ki jo je predložila občina, ni razvidno, da bi občina ali pa izvajalec JS po pridobitvi uporabnega dovoljenja javnega kanalizacijskega omrežja, ki je zaključeno s KČN, pripravil seznam objektov, ki se morajo priključiti na javno kanalizacijsko omrežje. Iz dokumentacije tudi ni razvidno, kdaj v postopku priključitve objektov občina lastnikom objektov izda odločbe za plačilo komunalnega prispevka. Po naši oceni priprava popolnega seznama objektov, ki se morajo priključiti na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje, in pravočasno izdane odločbe za plačilo komunalnega prispevka lastnikom objektov prispevajo k zagotovitvi pogojev za pravočasno in celovito priključitev objektov na javno kanalizacijsko omrežje.

V letu 2017 je občina priključevala objekte na 2 kanalizacijski omrežji, za kateri je uporabno dovoljenje pridobila v letih 2016 in 2017. Podatki o priključitvi objektov na novozgrajeni javni kanalizacijski omrežji so prikazani v tabeli 8.

Tabela 8: Podatki o priključitvi objektov na javno kanalizacijsko omrežje v letu 2017

Javno kanalizacijsko omrežje	Muta–Gortina	Gortina
Datum uporabnega dovoljenja javnega kanalizacijskega omrežja	29. 3. 2016	20. 11. 2017
Število objektov z obvezo priključitve na javno kanalizacijsko omrežje	455	35
Število poslanih obvestil lastnikom objekta	0	0
Število izdanih soglasij za priključitev	16	6
Število priključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje	7	1

Vir: podatki občine.

Za javno kanalizacijsko omrežje Muta–Gortina je občina 29. 3. 2016 pridobila uporabno dovoljenje, 20. 4. 2016 pa je 842 lastnikom objekta⁵⁴ poslala obvestilo o obvezi priključitve 455 objektov na javno kanalizacijsko omrežje. To pomeni, da bi morali biti na javno kanalizacijsko omrežje priključeni vsi objekti že v letu 2016, vendar je bilo v letu 2016 priključenih 130 objektov (po podatkih občine je izvajalec JS

⁵⁴ Število poslanih obvestil lastnikom objekta se razlikuje od števila objektov z obvezo priključitve na javno kanalizacijsko omrežje, ker ima isti objekt lahko več lastnikov.

v letu 2016 izdal 182 soglasij za priključitev), v letu 2017 pa 7 objektov (po podatkih občine je izvajalec JS v letu 2017 izdal 16 soglasij za priključitev). V letih 2016 in 2017 je bilo na javno kanalizacijsko omrežje Muta–Gortina priključenih 137 objektov, kar predstavlja 30,1 % vseh objektov, ki bi morali biti priključeni.

Za javno kanalizacijsko omrežje Gortina je občina 20. 11. 2017 pridobila uporabno dovoljenje, do konca leta 2017 pa lastnikom objekta še ni poslala obvestila o obvezi priključitve objekta na javno kanalizacijsko omrežje. V letu 2017 je bil na javno kanalizacijsko omrežje priključen 1 objekt (po podatkih občine je izvajalec JS izdal 6 soglasij za priključitev).

Občina v letu 2017 ni spremljala aktivnosti izvajalca JS pri priključevanju objektov na javno kanalizacijsko omrežje ter ni preverila pravočasnosti in celovitosti priključitve objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Občina tudi ni raziskala vzrokov za veliko število nepriključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje Muta–Gortina in ni sprejela ukrepov za izboljšanje stanja (na primer uvedbe inšpekcijskih postopkov).

Povzetek

Občina ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog in aktivnosti za spremljanje izvajanja JS KOV. Od izvajalca JS je pridobila dokumentacijo, iz katere so razvidne dejansko opravljene storitve JS KOV v letu 2017, in sicer vzdrževanje in čiščenje javne kanalizacije, praznjenje KOV iz greznic in pregled MKČN. Občina ni mogla izvesti primerjave med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, ker ni zagotovila pogojev za spremljanje, saj načrtovane storitve v programu izvajanja 2017 niso bile opredeljene oziroma program izvajanja 2017 ne vsebuje načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije in posameznih načrtov izvajanja JS KOV.

V letu 2017 občina ni spremljala aktivnosti izvajalca JS pri omogočanju priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje ter ni preverila pravočasnosti in celovitosti priključitve objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Občina tudi ni raziskala vzrokov za veliko število nepriključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje Muta–Gortina in ni sprejela ukrepov za izboljšanje stanja.

2.2.2 Poročanje občinskemu svetu o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri poročanju, če je občinskemu svetu vsaj 1-krat letno poročala o izvajanju JS KOV v letu 2017. Zaključni račun proračuna občine oziroma drug dokument, ki se predstavi občinskemu svetu na seji, naj bi vseboval vse pomembne informacije o izvajanju JS KOV. Pomembno je, da občinski svet dobi informacije o tem, ali so bile storitve JS KOV opravljene tako, kot so bile načrtovane v programu izvajanja.

Občina niti v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 niti v drugem dokumentu ni poročala občinskemu svetu o izvajanju JS KOV in o opravljenih storitvah JS KOV v letu 2017. Občinski svet se je na seji 19. 4. 2018 seznanil in obravnaval Poslovno poročilo 2017 (v nadaljevanju: poslovno poročilo JKP), ki ga je pripravilo JKP Radlje ob Dravi. Poslovno poročilo JKP vsebuje nekatere podatke na področju odvajanja in čiščenja KOV (količino odvedene odpadne vode v letu 2017, količino očiščene odpadne vode v letu 2017, število priključenih objektov v letu 2017 (69), število priključenih objektov na dan 31. 12. 2017 (584)), ne vsebuje pa opisa in obsega dejansko opravljenih storitev izvajanja JS KOV v letu 2017. Občinski svet ni pridobil informacije o dejansko opravljenih storitvah JS KOV v letu 2017.

2.2.3 Vzpostavitev sistema za izražanje morebitnega nezadovoljstva občanov z izvajanjem storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri vzpostavitvi sistema za izražanje morebitnega nezadovoljstva občanov, če je:

- vzpostavila sistem za izražanje nezadovoljstva občanov, s katerim je občanom omogočila izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev JS KOV, zlasti s praznjenjem greznic in MKČN ter obveščanjem izvajalca JS;
- spremljala in sproti reševala morebitne pritožbe občanov v zvezi z izvajanjem storitev JS KOV.

Na spletni strani občine⁵⁵ so objavljeni obrazci, s katerimi lahko občani podajo predloge in prijave na različnih področjih⁵⁶ ter tako lahko izrazijo morebitno nezadovoljstvo, kar pomeni, da je občina vzpostavila sistem, ki občanom omogoča izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev JS KOV.

Občina v letu 2017 ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev JS KOV.

2.3 Spremljanje in poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V zvezi z učinkovitostjo pri spremljanju in poročanju o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina:

- spremljala izvedene aktivnosti ter stanje in doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV poročala občinskemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za okolje.

2.3.1 Spremljanje izvedenih aktivnosti ter stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri spremljanju izvedenih aktivnosti ter stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- določila odgovorno osebo ter opredelila naloge za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- spremljala izvedene aktivnosti in doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki jih je opredelila v strateških razvojnih dokumentih, izvedbenih dokumentih in proračunskih dokumentih;
- spremljala in primerjala stanje (na začetku in na koncu leta 2017) na področju odvajanja in čiščenja KOV in na tej podlagi opredelila potrebne ukrepe in aktivnosti, ki bodo prispevali k uresničitvi ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- raziskala in pojasnila razloge za morebitne neizvedene aktivnosti na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017 in sprejela ukrepe za izboljšanje stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

⁵⁵ [URL: <https://www.muta.si/ePrijave>], 11. 3. 2020.

⁵⁶ Predlogi in pobude, stanovanjska problematika, poškodbe cestišča in pločnikov, poškodbe javne infrastrukture, nasmeteno območje, nepravilno parkiranje, naravne nesreče.

Občina ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Pojasnilo občine

Na podlagi pravilnika o sistemizaciji in kataloga delovnih mest, ki je priloga pravilnika o sistemizaciji, je javna uslužbenka na delovnem mestu svetovalec za okolje in prostor zadolžena za vse aktivnosti v zvezi s spremljanjem in izvajanjem nalog na področju gradnje in vzdrževanja komunalne infrastrukture, med katere sodi tudi JS KOV.

V katalogu delovnih mest, ki je priloga pravilnika o sistemizaciji, je občina med nalogami za delovno mesto svetovalec za okolje in prostor opredelila tudi pripravo analiz, razvojnih projektov, informacij, poročil in drugih gradiv s področja okolja, prostora in komunalne infrastrukture ter izvajanje nalog v zvezi z gradnjo in urejanjem komunalne infrastrukture, ni pa opredelila nalog za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, zato ne moremo upoštevati, da je občina z določitvijo nalog in zasedbo delovnega mesta svetovalec za okolje in prostor določila odgovorno osebo in opredelila naloge za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Ukrepi občine

Župan je 2. 9. 2020 sprejel sklep, s katerim je določil odgovorno osebo in opredelil naloge za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

V proračunskih dokumentih za leto 2017 (v proračunu občine za leto 2017 in rebalansu proračuna občine za leto 2017) občina ni opredelila ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV. V strateškem razvojnem dokumentu (strategiji razvoja 2014–2020) je občina pri 2 razvojnih projektih opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, pri 2 razvojnih projektih in 1 projektu (načrtovanem v letu 2015) na področju odvajanja in čiščenja KOV pa ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, zato ni mogla spremljati njihovega doseganja v letu 2017 (povezava s točkama 2.1.1 in 2.1.3 tega poročila). V izvedbenem dokumentu (operativnem programu) občina ni določila ciljev, opredelila pa je končne roke, v katerih morajo biti posamezne aglomeracije opremljene v skladu z državnim operativnim programom, ter predvidela, da bosta obe aglomeraciji opremljeni v teh rokih. V skladu z državnim operativnim programom bi morala biti aglomeracija 16373 Muta opremljena do 31. 12. 2015, aglomeracija 10956 Gortina pa do 31. 12. 2017. Po sprejemu uredbe o KOV v letu 2015 je bil rok za izpolnitev zahtev za aglomeracijo 10956 Gortina, določen z državnim operativnim programom, podaljšan (do 31. 12. 2023), vendar pa občina operativnega programa v tem delu ni dopolnila oziroma spremenila (povezava s točko 2.1.2 tega poročila).

Za spremljanje izvedenih aktivnosti in spremljanje doseganja ciljev občina ni pripravila posebnih dokumentov ali poročil, deloma pa je aktivnosti spremljala prek priprave zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 in s seznanitvijo s poslovnim poročilom JKP.

V obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 je občina za posamezne proračunske postavke na področju odvajanja in čiščenja KOV navedla finančno realizacijo in namen porabe, ni pa navedla izvedenih aktivnosti in ni obrazložila razlogov za aktivnosti, ki niso bile realizirane oziroma so bile realizirane v manjših zneskih, kot je bilo načrtovano.

Poslovno poročilo JKP vsebuje nekatere podatke na področju odvajanja in čiščenja KOV (količino odvedene odpadne vode v letu 2017, količino očiščene odpadne vode v letu 2017, število priključenih objektov v letu 2017, število priključenih objektov na dan 31. 12. 2017). Glede izvedenih aktivnosti občine na področju odvajanja in čiščenja KOV pa je navedeno le, da sta se v letu 2017 izvajala priključevanje objektov na kanalizacijski sistem in KČN Muta - Vuzenica, ki sta bila zgrajena v okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava, ter gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja na Gortini.

Iz obrazložitev posebnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 ni razvidno, katere aglomeracije so se opremljale s posameznimi izvedenimi aktivnostmi oziroma izvedenimi investicijami. Po podatkih občine je občina v letu 2017 investicije v izgradnjo novega kanalizacijskega omrežja izvajala predvsem v aglomeraciji 10956 Gortina, za katero so bila občini v letu 2017 dodeljena sredstva za sofinanciranje projekta⁵⁷, ter na posameznih območjih izven aglomeracij. V aglomeraciji Muta pa so se izvajale investicije v vzdrževanje kanalizacijskega omrežja ter pridobivala projektna dokumentacija za izgradnjo dela sekundarnega kanalizacijskega omrežja. Izvedene aktivnosti po posameznih aglomeracijah v letu 2017 so prikazane v tabeli 9.

⁵⁷ S sklepom MGRT, št. 4300-349/2013-SVLR/1243 z dne 4. 8. 2017, je določeno, da se za projekt Kanalizacija Gortina odobrijo sredstva sofinanciranja, in sicer iz sredstev proračuna Republike Slovenije, ker so bila sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj porabljena (MGRT je o vlogi občine, ki je bila prvotno vložena v letu 2014, ponovno odločalo na podlagi sodbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije).

Tabela 9: Izvedene aktivnosti po posameznih aglomeracijah v letu 2017

Aglomeracija/izven aglomeracije	Obremenitev (PE)	Izvedene aktivnosti	Proračunska postavka
<i>Obremenitev med 2.000 PE in 15.000 PE – rok 31. 12. 2015</i>			
16373 Muta	3.263	Priprava vloge za spremembo odločbe	150077
		Popravilo poškodovane kanalizacije	150077
		Menjava jaškov Gortinska cesta	150082
		Geodetski posnetek jaškov in greznic	150082
		Dopolnitev geodetskega načrta	150082
		Izdelava projektne dokumentacije za sekundarno kanalizacijo Tuš - Mercator	150082
<i>Obremenitev med 500 PE in 2.000 PE – rok 31. 12. 2023</i>			
10956 Gortina	533	Gradbena, obrtniška in inštalaterska dela – meteorna kanalizacija	1300481
		Gradbena, obrtniška in inštalaterska dela – fekalna kanalizacija	150076
		Investicijska dokumentacija	150076
		Varnostni načrt	150076
		Informiranje in obveščanje javnosti	150076
		Svetovalne storitve	150076
		Vodenje in koordiniranje	150076
		Dodatni izvod projektne dokumentacije	150076
		Gradnja fekalnega kanala Fratar	150082
<i>Izven aglomeracije</i>			
		Projektna dokumentacija ter gradbena, obrtniška in inštalaterska dela za meteorni kanal Preglav	1300497
		Gradbena, obrtniška in inštalaterska dela za fekalno in meteorno kanalizacijo SE-3	160155

Vira: podatki občine, Atlas okolja⁵⁸.⁵⁸ [URL: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso/], 27. 10. 2020.

Občina v nobenem dokumentu ni analizirala doseganja predpisanih in predvidenih rokov opremljanja aglomeracij. Iz poslovnega poročila JKP je mogoče razbrati le, da se bo z gradnjo kanalizacijskega omrežja na Gortini nadaljevalo tudi v prihodnjem letu. Občina je o opremljenosti aglomeracij na dan 31. 12. 2017 poročala MOP s poročilom o doseženih oskrbovalnih standardih za leto 2017, vendar pa je v poročilu napačno poročala tako o podatkih o obremenitvi aglomeracij kot tudi o doseženi stopnji opremljenosti posameznih aglomeracij ter o izvedenih in načrtovanih ukrepih za zagotavljanje predpisanih oskrbovalnih standardov (povezava s točko 2.3.2 tega poročila).

Iz dokumentacije, ki jo je med revizijo predložila občina, je mogoče razbrati, da sta bili na dan 31. 12. 2017 obe aglomeraciji v občini delno opremljeni. Glede aglomeracije 16373 Muta rok za opremljanje v skladu z državnim operativnim programom (31. 12. 2015) ni bil dosežen, medtem ko aglomeracija 10965 Gortina ni bila v celoti opremljena v roku, ki si ga je občina določila v operativnem programu, vendar pa rok za njeno opremljanje v skladu z državnim operativnim programom še ni potekel (31. 12. 2023). Iz dokumentov, ki jih je predložila občina med izvajanjem revizije, ni podrobneje razvidno stanje opremljenosti aglomeracij konec leta 2017. Občina ni spremljala in primerjala stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV (podatkov o opremljenosti aglomeracij, podatkov o stanju zgrajene infrastrukture) na začetku in na koncu leta 2017.

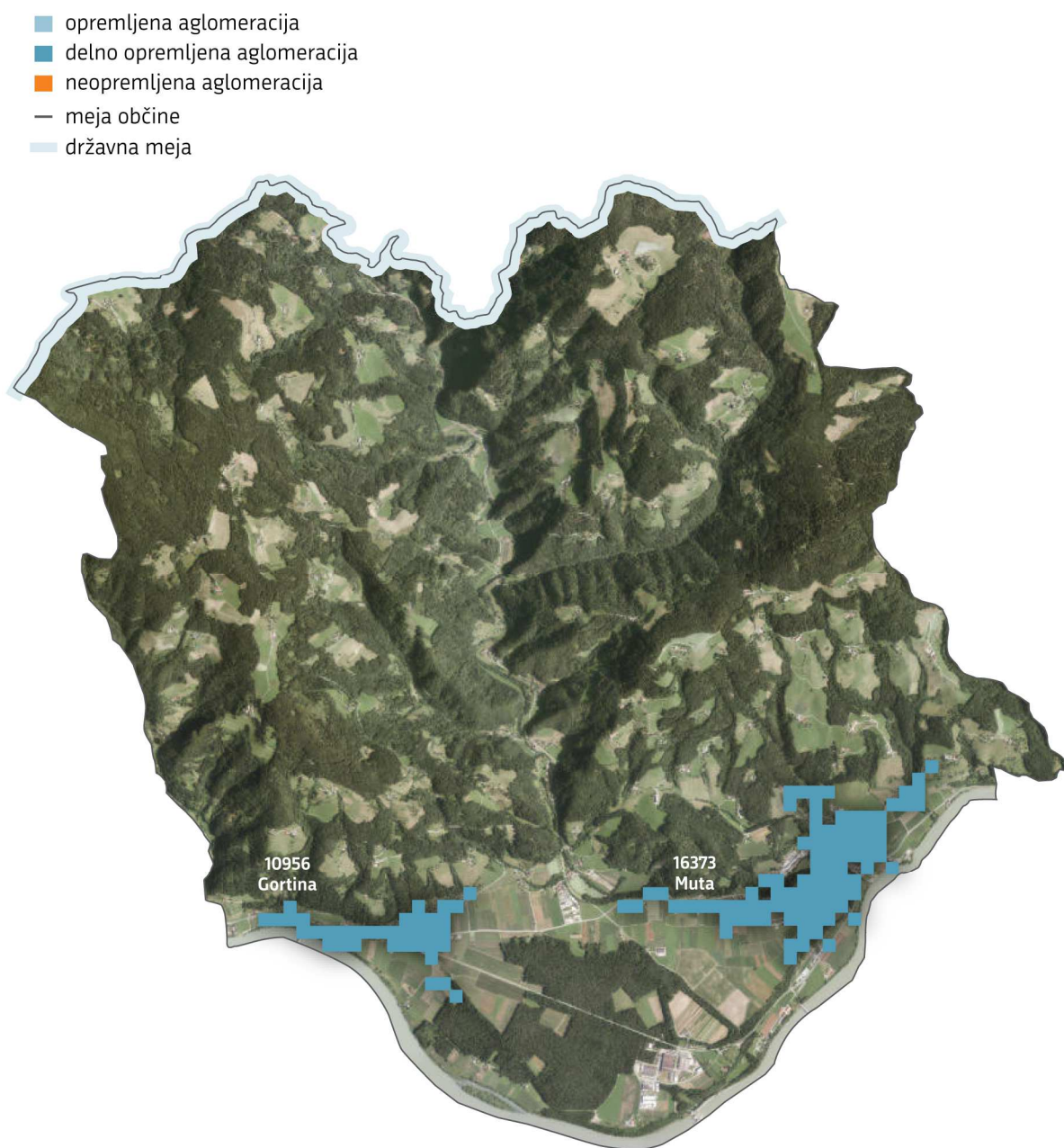
Pojasnilo občine

Doseganje ciljev v letu 2017 je razvidno tudi iz Elaborata o oblikovanju cene izvajanja storitve javne službe – Dejavnost odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju Občine Muta (v nadaljevanju: elaborat 2018), ki ga je aprila 2018 pripravilo JKP Radlje ob Dravi.

Občina je predložila elaborat 2018, v katerem so navedene nekatere izvedene aktivnosti (zaključek investicije Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava), nekateri podatki o stanju zgrajene infrastrukture in o opremljenosti aglomeracij za leto 2017 (dolžina in sestava kanalizacijskega omrežja, zmogljivost KČN, število priključkov oziroma odjemnih mest) ter nadaljnje načrtovane aktivnosti za čim večjo pokritost sistema s kanalizacijskim omrežjem in s tem večjim izkoristkom KČN (izgradnja kanalizacijskega omrežja v obrtni coni Gortina, v delu naselja Gortina, v industrijski coni Muta). Elaborat 2018 je pripravilo JKP Radlje ob Dravi, občina pa med izvajanjem revizije ni predložila dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da je občina ta dokument v času, ko je bil pripravljen, tudi prejela in obravnavala ali potrdila ter s tem tudi na ta način spremljala izvedene aktivnosti, doseganje ciljev ter stanje na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Stanje opremljenosti aglomeracij na dan 31. 12. 2017 je razvidno s slike 2.

Slika 2: Stanje opremljenosti aglomeracij v občini na dan 31. 12. 2017

Vira: podatki občine, Atlas okolja⁵⁹.

Med revizijo je občina večkrat predložila podatke o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV na začetku in na koncu leta 2017 (obremenitev aglomeracij z odpadno vodo iz gospodinjstev in število stalnih prebivalcev, število priključkov, delež opremljenosti aglomeracij, obremenitev KČN, dolžina in sestava kanalizacijskega omrežja), ki pa se med sabo razlikujejo, razlikujejo pa se tudi od istovrstnih podatkov

⁵⁹ Tako kot opomba 58.

v drugih dokumentih, ki jih je predložila občina oziroma so objavljeni na spletni strani občine⁶⁰, zato podatkov o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV na začetku in na koncu leta 2017 ne moremo potrditi.

Občina je prek JKP Radlje ob Dravi in zunanjih izvajalcev spremljala stanje odpadnih voda. Za leto 2017 je občina pridobila 2 poročili (Poročilo o obratovalnem monitoringu za KČN Muta - Vuzenica za leto 2017, Poročilo o obratovalnem monitoringu za MKČN Abrasiv – Muta za leto 2017), iz katerih izhaja, da je bilo v okviru izvedenega monitoringa ugotovljeno, da odpadne vode, ki odtekajo iz KČN Muta - Vuzenica, ne prekorajajo mejnih vrednosti iz uredbe o KOV, zato naprave okolja z odvajanjem odpadne vode ne obremenjujejo čezmerno. Odpadne vode, ki odtekajo iz MKČN Abrasiv – Muta, ki se nahaja izven aglomeracij v občini v industrijski coni Muta, pa so pri izvedenih meritvah v 2 parametrih presegale mejne vrednosti, določene v uredbi o KOV, zato je ta MKČN v letu 2017 čezmerno obremenjevala okolje z odvajanjem odpadne vode.

Občina ni raziskala in pojasnila razlogov za odstopanje med izvedenimi in načrtovanimi (v operativnem programu) aktivnostmi na področju odvajanja in čiščenja KOV ter za nedoseganje rokov opremljanja obeh aglomeracij. Prav tako v nobenem dokumentu ni navedla potrebnih ukrepov za doseganje ciljev opremljanja aglomeracij, ki so določeni v državnem operativnem programu.

Ukrep občine

Občina je pripravila dokument Izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Muta z dne 23. 10. 2020, v katerem je navedla izvedene aktivnosti za opremljanje aglomeracij v občini in območij izven aglomeracij do 30. 9. 2020, stanje opremljenosti aglomeracij na dan 30. 9. 2020 ter načrtovane aktivnosti in ukrepe za opremljanje aglomeracij do predpisanih rokov.

Iz dokumenta izhaja, da sta od 1. 1. 2020 na podlagi Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode na območju občine določeni 2 aglomeraciji, in sicer 16373 Muta 2019 (aglomeracija se delno nahaja tudi v Občini Vuzenica) in 10956 Gortina 2019. Po podatkih iz pripravljenega dokumenta je bil na dan 30. 9. 2020 del aglomeracije 16373 Muta 2019, ki se nahaja v občini, večinoma že opremljen, v aglomeraciji 10956 Gortina 2019 pa je treba zgraditi javno kanalizacijo še za 8 % celotne obremenitve aglomeracije.

Občina v obeh aglomeracijah načrtuje do predpisanih rokov dodatno zgraditi javno kanalizacijsko omrežje, priključiti 131 PE oziroma 33 objektov na javno kanalizacijsko omrežje ter zaključiti uvedene inšpekcijske postopke zoper lastnike in uporabnike objektov zaradi nepriključenosti objektov. Načrtuje tudi aktivnosti za opremljanje nepozidanih stavbnih zemljišč v aglomeraciji 16373 Muta 2019 ter na območju izven aglomeracij (v naselju Sezam).

Povzetek

Občina ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

⁶⁰ Poslovno poročilo JKP, elaborat 2018, DIIP za projekt Ureditev komunalne infrastrukture v aglomeraciji Muta (januar 2018), operativni program, uporabno dovoljenje za del kanalizacijskega omrežja na Gortini (del faze 1B in del faze 3) z dne 20. 11. 2017, DIIP ter sklenjene pogodbe za investicije Kanalizacija Gortina in Komunalna opremljenost SE-3, Program opremljanja stavbnih zemljišč za opremljanje območja Občine Muta s kanalizacijo (september 2015).

Občina v proračunskih dokumentih za leto 2017 ni opredelila ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, v strateškem razvojnem dokumentu pa je le pri 2 razvojnih projektih opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, zato ni mogla spremljati njihovega doseganja v letu 2017. V izvedbenem dokumentu občina ni določila ciljev, opredelila pa je predvidene roke opremljanja posameznih aglomeracij, ki so v letu 2017 potekali za obe aglomeraciji. Občina za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev ni pripravila posebnih dokumentov ali poročil, deloma pa je aktivnosti spremljala prek priprave zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 in s seznanitvijo s poslovnim poročilom JKP.

Občina je v obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 za posamezne proračunske postavke na področju odvajanja in čiščenja KOV navedla finančno realizacijo in namen porabe, ni pa navedla izvedenih aktivnosti in ni obrazložila razlogov za aktivnosti, ki niso bile realizirane oziroma so bile realizirane v manjših zneskih, kot je bilo načrtovano. Iz obrazložitev ni razvidno, katere aglomeracije so se opremljale z izvedenimi investicijami, po podatkih občine pa je občina v letu 2017 izvajala investicije v izgradnjo novega kanalizacijskega omrežja predvsem v aglomeraciji 10956 Gortina ter na posameznih območjih izven aglomeracij. V aglomeraciji Muta pa je občina izvajala vzdrževanje kanalizacijskega omrežja in pridobivala projektno dokumentacijo za izgradnjo dela sekundarnega kanalizacijskega omrežja.

Občina v nobenem dokumentu ni analizirala doseganja predvidenih rokov opremljanja in ni predložila dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da je spremljala in primerjala stanje na področju odvajanja in čiščenja KOV (podatke o opremljenosti aglomeracij, podatke o stanju zgrajene infrastrukture) na začetku in na koncu leta 2017. Iz dokumentacije, ki jo je predložila, je mogoče razbrati, da sta bili na dan 31. 12. 2017 delno opremljeni tako aglomeracija 16373 Muta, za katero je rok za opremljanje v skladu z državnim operativnim programom potekel 31. 12. 2015, kot tudi aglomeracija 10965 Gortina, za katero je občina v operativnem programu predvidela, da bo opremljena v letu 2017, vendar pa rok za njeno opremljanje v skladu z državnim operativnim programom še ni potekel. Občina ni raziskala in pojasnila razlogov za odstopanje med izvedenimi in v operativnem programu načrtovanimi aktivnostmi na področju odvajanja in čiščenja KOV ter za nedoseganje rokov opremljanja obeh aglomeracij. Prav tako v nobenem dokumentu ni navedla potrebnih ukrepov za doseganje ciljev opremljanja aglomeracij, ki so določeni v državnem operativnem programu.

Med revizijo je občina večkrat predložila podatke o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV na začetku in na koncu leta 2017, ki se med sabo razlikujejo, razlikujejo pa se tudi od istovrstnih podatkov v drugih dokumentih, ki jih je predložila občina oziroma so objavljeni na spletni strani občine, zato podatkov o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV na začetku in na koncu leta 2017 ne moremo potrditi.

2.3.2 Poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri poročanju o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- občinskemu svetu (vsaj 1-krat letno) poročala o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- ministrstvu, pristojnemu za okolje, poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Občina je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja KOV le v okviru obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017.

V skladu s prvim odstavkom 32. člena uredbe o KOV mora občina ministrstvu, pristojnemu za okolje, zaradi vodenja in vzdrževanja podatkov o objektih in napravah, namenjenih odvajanju in čiščenju KOV, poslati podatke o doseženih oskrbovalnih standardih za vsako posamezno aglomeracijo na območju občine. V skladu z drugim odstavkom 32. člena uredbe o KOV, veljavne v letu 2017, je morala občina podatke na dan 31. 12. preteklega leta poslati v elektronski obliki v skladu z navodili, objavljenimi na spletni strani ministrstva, pristojnega za okolje, najpozneje do 28. 2. tekočega leta⁶¹. Občine MOP poročajo o doseženih oskrbovalnih standardih v elektronski obliki prek informacijskega sistema javnih služb varstva okolja (IJSVO) v skladu z navodili, ki jih je sprejelo MOP.

Občina je MOP poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 12. 2017, ne moremo pa potrditi, da mu je poročala tudi po stanju na dan 31. 12. 2016, ker nam ni predložila poročila o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 12. 2016.

Občina MOP o doseženih oskrbovalnih standardih za leto 2017 ni ustrezno poročala, saj je napačno poročala tako o podatkih o obremenitvi aglomeracij kot tudi o doseženi stopnji opremljenosti posameznih aglomeracij ter o izvedenih in načrtovanih ukrepih za zagotavljanje predpisanih oskrbovalnih standardov.

V skladu z navodili MOP za poročanje o doseženih oskrbovalnih standardih iz aprila 2018 (v nadaljevanju: navodila MOP) bi morala občina MOP poročati tudi o obremenitvi posamezne aglomeracije s KOV iz gospodinjstev in zaradi dejavnosti v aglomeraciji. V skladu z navodili MOP se obremenitev območij poselitve s KOV iz gospodinjstev praviloma določi z upoštevanjem števila stalno prijavljenih prebivalcev na območju poselitve na način, da 1 stalno prijavljen prebivalec predstavlja 1 PE, obremenitev območij poselitve s KOV zaradi izvajanja dejavnosti (KOV, ki ne nastaja v gospodinjstvih) pa z upoštevanjem količine dobavljene pitne vode na način, da 50 m³ dobavljene pitne vode predstavlja 1 PE. Podatki o obremenitvi aglomeracij so podlaga za izračun nadaljnjih podatkov o doseženih oskrbovalnih standardih (na primer podatka o deležu obremenitve, za katero je zgrajeno javno kanalizacijsko omrežje). Podatek o obremenitvi s KOV iz gospodinjstev, o katerem je občina dejansko poročala MOP, se ne ujema s podatkom o številu stalno prijavljenih prebivalcev v posameznih aglomeracijah, ki ga je občina tudi navedla v poročilu⁶². Glede podatka o obremenitvi zaradi izvajanja dejavnosti pa občina v reviziji prav tako ni predložila dokumentov in pojasnil, iz katerih bi bilo razvidno, da je o njem poročala v skladu z navodili MOP.

Občina je glede aglomeracije 16373 Muta v poročilu o doseženih oskrbovalnih standardih za leto 2017 navedla, da sta tako delež obremenitve te aglomeracije, za katero je bilo zgrajeno javno kanalizacijsko omrežje, kot tudi delež obremenitve, za katero je bila zgrajena KČN, znašala le 42 %, čeprav iz podatkov

⁶¹ V letu 2018 je MOP občine obvestilo (1. 2. 2018 ter 29. 3. 2018), da oddaja podatkov o standardih opremljenosti zaradi nedelovanja informacijskega sistema IJSVO ni bila mogoča, k oddaji poročil pa jih je pozvalo 13. 6. 2018.

⁶² Za aglomeracijo 10956 Gortina je občina poročala, da je število stalno prijavljenih prebivalcev v njej 411, obremenitev s KOV iz gospodinjstev pa naj bi znašala 0 PE. Za aglomeracijo 16373 Muta je občina poročala, da je število stalno prijavljenih prebivalcev v njej 2.357, obremenitev s KOV iz gospodinjstev pa 1.015 PE.

občine, pridobljenih med izvajanjem revizije, izhaja, da je občina v letu 2016 zaključila večji projekt izgradnje KČN Muta - Vuzenica in izgradnje kanalizacijskega omrežja v tej aglomeraciji (projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Zgornja Drava). Občina je podoben podatek navedla tudi glede deleža obremenitve, ki se že odvaja v javno kanalizacijsko omrežje (41 %) oziroma se že čisti na KČN (42 %), čeprav iz podatkov, pridobljenih med izvajanjem revizije, izhaja, da priključevanje na novozgrajeno omrežje v letu 2017 še ni bilo izvedeno v celoti. Glede aglomeracije 10965 Gortina pa je občina poročala, da v njej infrastruktura še ni zgrajena, čeprav iz dokumentov, ki jih je predložila med izvajanjem revizije, izhaja, da naj bi se odpadne vode iz te aglomeracije prav tako čistile na KČN Muta - Vuzenica in da je občina v letu 2017 pridobila tudi uporabno dovoljenje za del kanalizacijskega omrežja na Gortini (faza 1B in faza 3).

Občina bi morala v poročilu navesti datum zaključka in strošek izvedenih investicij, ločeno za javno kanalizacijsko omrežje in KČN, ter predvideni datum opremljenosti in predvideni strošek investicije, prav tako ločeno za javno kanalizacijsko omrežje in KČN. V skladu z navodili MOP bi morala občina navesti izvedene ukrepe za doseganje predpisanih oskrbovalnih standardov za javno kanalizacijsko omrežje in KČN z datumom zaključka ukrepa, podatki o stroških investicije pa naj bi se nanašali na leto 2017 in ne na celotno obdobje izvajanja posamezne investicije. Glede načrtovanih ukrepov pa bi morala navesti predvideni datum zaključka ukrepa in predvidene stroške celotne investicije. Če podatkov v teh rubrikah ne bi navedla, pa bi o tem morala podati komentar. Občina za leto 2017 MOP ni ustrezno poročala o izvedenih in načrtovanih ukrepih, saj je v poročilu o doseženih oskrbovalnih standardih za leto 2017 navedla le datum izvedenih ukrepov (31. 12. 2017) in datum načrtovanih ukrepov (31. 12. 2020), ni pa navedla podatkov o stroških investicij, niti ni podala komentarja glede posameznih podatkov.

Povzetek

Občina je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja KOV le v okviru obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017. Občina je MOP poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 12. 2017, poročila na dan 31. 12. 2016 pa ni predložila. Občina MOP za leto 2017 ni ustrezno poročala o doseženih oskrbovalnih standardih, in sicer je napačno poročala o podatkih glede obremenitve aglomeracij, doseženi stopnji opremljenosti posameznih aglomeracij ter o izvedenih in načrtovanih ukrepih za zagotavljanje predpisanih oskrbovalnih standardov.

3. MNENJE

Revidirali smo učinkovitost poslovanja *Občine Muta* v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017.

Menimo, da je bila Občina Muta pri zagotavljanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode *neučinkovita*.

V Strategiji razvoja Občine Muta 2014–2020, ki jo je 28. 5. 2015 sprejel občinski svet, občina ni opredelila vizije razvoja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, je pa načrtovala dokončanje 1 projekta v letu 2015 in navedla 4 razvojne projekte v obdobju 2014–2018 na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Občina je le pri 2 razvojnih projektih opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev. Pri pripravi Strategije razvoja Občine Muta 2014–2020 je občina razpolagala s podatki analize stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, iz katere niso razvidni podatki o zmogljivosti in obremenitvi komunalne čistilne naprave ter sestavi kanalizacijskega omrežja. Pred obravnavo in sprejemom strategije občina z izvedeno analizo stanja ni seznanila občinskega sveta, pri opredelitvi ciljev v strategiji pa ni upoštevala podatkov analize stanja.

Občina je pripravila Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 in ga objavila na svoji spletni strani. Operativnega programa pred javno objavo župan formalno ni potrdil, prav tako se z njegovo vsebino pred javno objavo ni seznanil občinski svet. Cilji na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v tem programu niso opredeljeni, občina pa jih tudi ni določila v nobenem drugem izvedbenem dokumentu. Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 vsebuje podatke 2 aglomeracij v občini, zahteve in roke glede oskrbovalnih standardov, predviden rok opremljanja ter deloma tudi predviden način opremljanja, ne vsebuje pa ocenjene vrednosti investicij ter predvidenih virov financiranja za posamezne investicije. V Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 je navedeno, da naj bi občina večino objektov v obeh aglomeracijah priključila na komunalno čistilno napravo s kanalizacijskim omrežjem, zgrajenim v okviru projekta, vendar pa v tem programu ni obrazloženo, za kakšen oziroma kateri projekt gre, prav tako o tem projektu niso navedeni nobeni podatki. Občina predvidenega načina opremljanja aglomeracij v okviru tega projekta ni obrazložila. V Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 niso navedene zahteve in roki za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode na območjih izven aglomeracij, predvideno pa je opremljanje 2 območij izven aglomeracij. Občina je izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in jo vključila v operativni program, ni pa z njo seznanila občinskega sveta. Iz analize stanja ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture. Občina ni opredelila različnih možnih variant odvajanja in

čiščenja komunalne odpadne vode ter ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev opremljanja.

Občina niti v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017 niti v Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 ni opredelila ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode načrtovala v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017 oziroma v Načrtu razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020, so bile sicer namenjene opremljanju aglomeracij, ker pa občina v Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Muta za obdobje od 2014 do 2017 ni navedla nobenih podatkov o projektu, v okviru katerega je predvidela opremljanje večine objektov v obeh aglomeracijah, ni mogoče preveriti, ali so investicije usklajene s tem projektom.

Občina je v letu 2017 zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje je načrtovala v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017, večletne investicije pa je uvrstila v Načrt razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020. Poleg sredstev za zagotavljanje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je občina v letu 2017 zagotovila tudi sredstva za odplačilo kredita za izgradnjo komunalne čistilne naprave in kanalizacije, subvencioniranje cene storitev gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode in plačilo zamudnih obresti. Občina odhodkov za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017 ni v celoti načrtovala na način, ki omogoča pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij. Občina je za 3 projekte pripravila investicijsko dokumentacijo, vendar pa je 2 projekta uvrstila v Načrt razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020 z ocenjeno vrednostjo investicije in časovnim načrtom izvedbe projekta, ki sta bila drugačna, kot sta bila določena v dokumentu identifikacije investicijskega projekta oziroma v investicijskem programu. Za preostale projekte oziroma investicije, načrtovane v okviru teh projektov, pa občina pred uvrstitvijo v načrt razvojnih programov ni izdelala dokumenta identifikacije investicijskega projekta. Za večino investicij je Občina Muta predvidela financiranje iz občinskega proračuna, za 1 investicijo pa je predvidela tudi pridobitev evropskih sredstev. Občina je v Odloku o proračunu Občine Muta za leto 2017 kot namenske prejemke za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določila prihodke od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda in prihodke državnih sredstev za sofinanciranje investicij, drugih namenskih prejemkov pa ni opredelila. Iz obrazložitve zaključnega računa proračuna Občine Muta za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije v infrastrukturo gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode financirane iz občinskega proračuna, za katere investicije infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode so bili porabljeni namenski prejemki, pa iz proračunskih dokumentov ni razvidno.

Občinski svet je 17. 12. 2015 na podlagi Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode sprejel Odlok o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta, ki ureja način izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine in določa, da to javno službo na celotnem območju občine zagotavlja JAVNO KOMUNALNO PODJETJE RADLJE OB DRAVI d.o.o. Odlok o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne

odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta je občina sprejela na podlagi takrat veljavne Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode in ga do konca leta 2017 ni dopolnila, spremenila ali uskladila z določbami Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode, ki je veljala v letu 2017. Ureditvi se glede standardov opremljenosti razlikujeta predvsem glede možnih izjem od opremljanja z javno kanalizacijo, nekatere razlike pa so tudi v določenih standardih za opremljanje območij izven aglomeracij. Glede priključitve na javno kanalizacijo je občina v Odloku o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta določila tudi 2 izjemi od pravila o obvezni priključitvi objekta na javno kanalizacijo, ki v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode nista dovoljeni. Z Odlokom o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta je občina večinoma določila vse obvezne storitve in druge naloge gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter ukrepe za izvajanje javne službe, ki pa niso povsem prilagojeni storitvam, drugim nalogam in ukrepom, opredeljenim v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode. Prav tako pa v Odloku o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Muta niso z vso potrebno vsebino oziroma ne dovolj natančno določene nekatere druge obvezne storitve in druge naloge javne službe ter ukrepi za izvajanje javne službe. Občina je v odloku določila tudi prekrške v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti uporabnikov javne službe, česar Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode ne določa, občini pa omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Iz dokumentacije, ki jo je predložila občina, ni razvidno, kdaj je občina od izvajalca javne službe pridobila Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 in ali je preverila njegovo vsebino, zato ne moremo potrditi, da ga je občina od izvajalca javne službe pridobila pravočasno in da je preverila ustreznost njegove vsebine. Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 ni bil pripravljen za obdobje 4 koledarskih let, ni vseboval podpisa odgovorne osebe izvajalca javne službe in vseh prilog ter ni bil vsebinsko ustrezen, saj ni vseboval načina izvajanja javne službe v posameznih objektih, načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, posameznih načrtov izvajanja javne službe ter pogojev in časovnega načrta izvajanja posameznih obveznih storitev javne službe, nekateri podatki pa so bili nepopolni in netočni. Čeprav Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 ni bil vsebinsko ustrezen, občina nanj ni imela pripomb in od izvajalca javne službe ni zahtevala dopolnitev, ampak ga je župan potrdil, občinski svet pa ga ni obravnaval in potrdil.

Občina ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog in aktivnosti za spremljanje izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Od izvajalca javne službe je pridobila dokumentacijo, iz katere so razvidne dejansko opravljene storitve javne službe v letu 2017, in sicer vzdrževanje in čiščenje javne kanalizacije, praznjenje komunalne odpadne vode iz greznic in pregled malih komunalnih čistilnih naprav. Občina ni mogla izvesti primerjave med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, ker ni zagotovila pogojev za spremljanje, saj načrtovane storitve v Programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode 2017 niso bile opredeljene oziroma ta program ne vsebuje načrta vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije in posameznih načrtov izvajanja javne službe. V letu 2017 občina ni spremljala aktivnosti izvajalca javne službe pri omogočanju priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje ter ni preverila pravočasnosti in celovitosti priključitve objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Občina tudi ni raziskala vzrokov za veliko število nepriključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje Muta–Gortina in ni sprejela ukrepov za izboljšanje stanja.

Občina niti v zaključnem računu proračuna Občine Muta za leto 2017 niti v drugem dokumentu občinskemu svetu ni poročala o izvajanju in opravljenih storitvah gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v letu 2017. Občina je vzpostavila sistem, ki občanom omogoča izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, saj lahko občani morebitno nezadovoljstvo izrazijo prek spletne strani občine. V letu 2017 ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev te javne službe.

Občina ni določila odgovorne osebe in ni opredelila nalog za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Občina ni mogla spremljati doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017, ker v proračunskih dokumentih za leto 2017 in v izvedbenem dokumentu ni določila ciljev, v strateškem razvojnem dokumentu pa je le pri 2 razvojnih projektih opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ni pa opredelila kazalnikov za merjenje doseganja ciljev. Občina za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev ni pripravila posebnih dokumentov ali poročil, deloma pa je aktivnosti spremljala prek priprave zaključnega računa proračuna Občine Muta za leto 2017 in s seznanitvijo s Poslovnim poročilom 2017, ki ga je pripravilo JAVNO KOMUNALNO PODJETJE RADLJE OB DRAVI d.o.o.

Občina je v obrazložitvah zaključnega računa proračuna Občine Muta za leto 2017 za posamezne proračunske postavke na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode navedla finančno realizacijo in namen porabe, ni pa navedla izvedenih aktivnosti in ni obrazložila razlogov za aktivnosti, ki niso bile realizirane oziroma so bile realizirane v manjših zneskih, kot je bilo načrtovano. Iz obrazložitvev ni razvidno, katere aglomeracije so se opremljale z izvedenimi investicijami, po podatkih občine pa je občina v letu 2017 izvajala investicije v izgradnjo novega kanalizacijskega omrežja predvsem v aglomeraciji 10956 Gortina ter na posameznih območjih izven aglomeracij. V aglomeraciji 16373 Muta pa je občina izvajala vzdrževanje kanalizacijskega omrežja in pridobivala projektno dokumentacijo za izgradnjo dela sekundarnega kanalizacijskega omrežja.

Občina v nobenem dokumentu ni analizirala doseganja predvidenih rokov opremljanja in ni predložila dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da je spremljala in primerjala stanje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta 2017. Iz dokumentacije, ki jo je predložila, je mogoče razbrati, da sta bili na dan 31. 12. 2017 delno opremljeni tako aglomeracija 16373 Muta, za katero je rok za opremljanje v skladu z državnim operativnim programom potekel 31. 12. 2015, kot tudi aglomeracija 10965 Gortina, za katero je občina v operativnem programu predvidela, da bo opremljena v letu 2017, vendar pa rok za njeno opremljanje v skladu z državnim operativnim programom še ni potekel. Občina ni raziskala in pojasnila razlogov za odstopanje med izvedenimi in v operativnem programu načrtovanimi aktivnostmi na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter za nedoseganje rokov opremljanja obeh aglomeracij. Prav tako v nobenem dokumentu ni navedla potrebnih ukrepov za doseganje ciljev opremljanja aglomeracij, ki so določeni v državnem operativnem programu.

Med revizijo je občina večkrat predložila podatke o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta 2017, ki se med sabo razlikujejo, razlikujejo pa se tudi od istovrstnih podatkov v drugih dokumentih, ki jih je predložila občina oziroma so objavljeni na spletni strani občine, zato podatkov o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta 2017 ne moremo zagotovo potrditi.

Občina je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode le v okviru obrazložitve zaključnega računa proračuna Občine Muta za leto 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017. Občina je Ministrstvu za okolje in prostor poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. 12. 2017, vendar pa so podatki glede obremenitve aglomeracij, doseženi stopnji opremljenosti posameznih aglomeracij ter o izvedenih in načrtovanih ukrepih za zagotavljanje predpisanih oskrbovalnih standardov napačni. Poročila o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. 12. 2016 pa občina ni predložila.

4. PRIPOROČILA

Občini Muta priporočamo, naj:

- pri pripravi naslednjih strateških dokumentov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na podlagi izvedene analize stanja opredeli dolgoročne cilje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki bodo jasni, ustrezni, časovno določeni, dosegljivi in merljivi, da bo lahko spremljala njihovo doseganje;
- pred obravnavo in sprejemom strateških dokumentov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode z izvedeno analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode seznaniti občinski svet;
- na podlagi izvedenih analiz (analize stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter analize različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja naselij) z ustrezno vsebino in na podlagi opredelitve dolgoročnih ciljev v strateških dokumentih pripravi in sprejme izvedbene dokumente za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- pred obravnavo in sprejemom izvedbenih dokumentov za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode z izvedenima analizama (analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja naselij) seznaniti občinski svet;
- pri pripravi proračuna in zaključnega računa proračuna občine načrtuje oziroma predstavi in obrazloži odhodke za infrastrukturo na način, ki bo omogočal pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode;
- večjo pozornost nameni pripravi oziroma posodobitvi investicijske dokumentacije, ki je potrebna za vključitev projektov v načrt razvojnih programov;
- pri pripravi odloka o proračunu občine opredeli namenske prejemke za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode;
- pri pripravi zaključnega računa proračuna občine poroča o porabi in prenosu namenskih sredstev;
- več pozornosti nameni zagotovitvi pravočasne pridobitve in vsebinske preveritve programa izvajanja javne službe z namenom, da bo na podlagi pridobljenega programa izvajanja javne službe z ustrezno vsebino zagotovila pogoje za spremljanje izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter spremljanje dejansko opravljenih storitev izvajalca javne službe;
- več pozornosti nameni spremljanju izvajalca javne službe pri aktivnostih priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje ter zagotovitvi pravočasnosti in celovitosti priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje;
- občinskemu svetu poroča o izvajanju gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter o opravljenih storitvah izvajalca javne službe;
- pri pripravi strateških razvojnih dokumentov, izvedbenih dokumentov in proračunskih dokumentov za posamezno leto več pozornosti nameni opredelitvi dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev in

kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter spremljanju njihovega doseganja v posameznem letu;

- letno pripravlja poročila o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, več pozornosti pri tem pa naj nameni spremljanju in primerjavi stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in na koncu leta;
- občinskemu svetu poroča o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- več pozornosti nameni poročanju Ministrstvu za okolje in prostor o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v skladu z navodili ministrstva.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Občini Muta, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

5. PRILOGE

Priloga 1: Pomen izrazov

Aglomeracija je območje poselitve, kjer je poseljenost ali izvajanje gospodarske ali druge dejavnosti zgoščeno tako, da je mogoče zbiranje KOV v kanalizaciji in njeno odvajanje po kanalizaciji v KČN ali na končno mesto izpusta (1. točka 4. člena uredbe o KOV).

Infrastruktura javne službe so objekti in naprave, namenjeni izvajanju javne službe (21. točka 2. člena Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja⁶³).

Izvajalec javne službe je pravna ali fizična oseba, ki jo na predpisan način izbere ali določi občina v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe (12. točka 4. člena uredbe o KOV).

Javna kanalizacija je kanalizacija skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske JS KOV (14. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Javno kanalizacijsko omrežje je kanalizacijsko omrežje javne kanalizacije (15. točka 4. člena uredbe o KOV).

Kanalizacijski priključek je cevovod s pripadajočo opremo, ki je namenjen odvajanju odpadne vode ali mešanice odpadnih voda iz objekta v javno kanalizacijo in poteka od mesta priključitve na javno kanalizacijsko omrežje do zadnjega jaška pred objektom, ki je priključen na javno kanalizacijsko omrežje. Kanalizacijski priključek pripada objektu, v katerem nastaja komunalna, padavinska ali industrijska odpadna voda ali mešanica odpadnih voda, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje (17. točka 4. člena uredbe o KOV).

Komunalna čistilna naprava je naprava za čiščenje KOV ali za čiščenje mešanice KOV z industrijsko ali padavinsko odpadno vodo ali obema, ki zmanjšuje ali odpravlja njeno onesnaženost (18. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Komunalna odpadna voda je odpadna voda, ki nastaja v bivalnem okolju gospodinjstev zaradi rabe vode v sanitarnih prostorih, pri kuhanju, pranju in drugih gospodinjstevskih opravilih. Poleg tega je tudi odpadna voda, ki med drugim nastaja v objektih v javni rabi ali pri drugih dejavnostih ali nastaja kot industrijska odpadna voda (19. točka 4. člena uredbe o emisiji).

⁶³ Uradni list RS, št. 87/12, 109/12 in 76/17.

Mala komunalna čistilna naprava je KČN z zmogljivostjo, manjšo od 2.000 PE (25. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Nepretočna greznica je neprepusten zbirnik brez prekatov, namenjen zbiranju KOV (30. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Občutljivo območje je vodno telo površinske vode ali njegov del, ki je v skladu z merili iz 5. člena uredbe o KOV uvrščeno med občutljiva območja (29. točka prvega odstavka 4. člena uredbe o KOV). V skladu s prvim odstavkom 5. člena uredbe o KOV je vodno telo občutljivo, če:

- je mogoče ugotoviti ali pričakovati njegovo evtrofikacijo;
- se iz tega vodnega telesa površinske vode odvzema površinska voda za oskrbo s pitno vodo ali je namenjeno za oskrbo s pitno vodo in je mogoče zaradi odvajanja KOV v to vodno telo površinske vode pričakovati preseganje mejne vrednosti nitratov v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda;
- je pred odvajanjem odpadne vode v to vodno telo površinske vode potrebno strožje čiščenje zaradi zagotavljanja kakovosti kopalne vode v skladu s predpisom, ki ureja upravljanje kakovosti kopalnih voda, ali
- je pred odvajanjem odpadne vode v to vodno telo površinske vode potrebno strožje čiščenje zaradi izpolnjevanja zahtev predpisov, ki urejajo vode in varstvo okolja.

Obremenitev komunalne čistilne naprave je obremenitev, izračunana na podlagi največje povprečne tedenske obremenitve, ki se v 1 letu dovede v čistilno napravo, pri čemer se ne upoštevajo neobičajne okoliščine, kot je na primer velika količina padavin, in se izraža v PE (30. točka 4. člena uredbe o KOV).

Padavinska odpadna voda je odpadna voda, ki kot posledica meteornih padavin onesnažena odteka z utrjenih, tlakovanih ali z drugim materialom prekritih površin v vode ali se odvaja v javno kanalizacijo (41. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Populacijski ekvivalent je enota za obremenjevanje vode, izražena z biokemijsko potrebo po kisiku (BPK5). 1 PE znaša 60 g BPK5 na dan (43. točka 4. člena uredbe o emisiji). V praksi se poenostavljeno ocenjuje, da 1 prebivalec stavbe predstavlja obremenitev 1 PE.

Pretočna greznica je objekt ali gradbeni proizvod za anaerobno čiščenje KOV, v katerem se KOV pretaka iz usedalnega prekata v enega ali več prekatov za anaerobno čiščenje KOV (48. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Zmogljivost komunalne čistilne naprave je projektirana sposobnost čiščenja KOV pri največji obremenitvi KČN in se izraža v PE (52. točka 4. člena uredbe o KOV).

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si